

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра міжнародних економічних відносин

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА

(на матеріалах ДП «Е-консалтинг», м. Київ)

Студентки II курсу, 11 групи,
спеціальності 292 «Міжнародні
економічні відносини»,
спеціалізації «Міжнародний
бізнес»

Медвідь Олени
Леонідівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
професор

Кудирко Людмила
Петрівна

Гарант освітньої програми:
доктор економічних наук,
доцент

Калюжна Наталія
Генадійвна

Київ 2018

РЕФЕРАТ

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

(на матеріалах ДП "Е-консалтинг", м. Київ)

**Випускна кваліфікаційна робота: 127 с., 7 рис.,
17 табл., 7 додатків, 58 джерел.**

Об'єктом дослідження є процес формування та впровадження інформаційної підтримки міжнародної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичний інструментарій інформаційно-аналітичної підтримки міжнародної діяльності підприємства

Мета роботи – поглиблення теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій з організації інформаційно-аналітичної підтримки міжнародної діяльності підприємства.

Методи дослідження – аналітичний, математичний, історичний, аналізу і синтезу, системного підходу та системного аналізу, економіко-статистичний, кількісного та якісного аналізу.

У Вступі обґрунтовано актуальність теми наукового дослідження, визначено мету та завдання, наведено дані про об'єкт та предмет дослідження.

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА» розкрито сутність та особливості управління підприємством ДП "Е-консалтинг"; досліджено формування системи інформаційного забезпечення управління діяльністю консалтингових

підприємств; розкрито аналітичне забезпечення використання сегментної системи в управлінні підприємством на ринку консалтингових послуг.

У другому розділі «АНАЛІЗ ІНФОРМАЙЦІНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП Е-КОНСАЛТИНГ» здійснено аналітичний огляд галузі і проведено дослідження консалтингового підприємства в контексті його організаційно-економічних пріоритетів; проаналізовано інформаційне забезпечення управління підприємством ДП "Е-консалтинг".

У третьому розділі «УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДП Е-КОНСАЛТИНГ» обґрунтовано напрями вдосконалення інформаційного-аналітичного забезпечення управління консалтинговим підприємством; здійснено розробку заходів щодо вдосконалення інформаційного-аналітичного забезпечення управління підприємством; здійснено прогнозування ефективності запропонованих організаційно-економічних заходів.

Висновки окреслюють теоретичне узагальнення і вирішення наукової проблеми, сутність якої полягає у комплексному дослідженні, оцінці та розробці пропозицій по удосконаленню міжнародного забезпечення управління підприємством на ринку консалтингових послуг.

АНОТАЦІЯ

Медвідь О.Л. Інформаційна підтримка міжнародної діяльності підприємства.

Випускна кваліфікаційна робота за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» – Київський національний торговельно-економічний університет – 2018.

Дипломна робота присвячена поглибленню теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій в організації інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством на міжнародному ринку

консалтингових послуг. У дипломній роботі розкрито теоретико-методичні основи формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління консалтинговим підприємством; проведено аналіз стану інформаційно-аналітичного забезпечення управління консалтинговим підприємством ДП "Е-консалтинг"; запропоновано удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством ДП "Е-консалтинг".

Ключові слова: міжнародний консалтинг, інформаційно-аналітичне забезпечення, управління підприємством, консалтингове підприємство, ефективність.

SUMMARY

Medvid O.L. **Information support of the international activity of the enterprise.**

Final qualification work on the receipt of the master's degree majoring in 292 "International Economic Relations" - Kyiv National University of Trade and Economics - 2018.

Diploma devoted to the deepening of theoretical foundations and the development of practical recommendations in the organization of information and analytical support for managing the enterprise in the international market of consulting services. In the dissertation the theoretical and methodical bases of formation of informational-analytical providing of management of consulting enterprise are revealed; the analysis of the state of information and analytical support of management of the consulting enterprise SE "E-consulting" was conducted; The proposed improvement of the information-analytical support of the enterprise management of the state enterprise "E-consulting".

Keywords: international consulting, information and analytical support, enterprise management, consulting enterprise, efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Сутність та завдання інформаційної підтримки діяльності підприємства у сфері надання консалтингових послуг.....	6
1.2. Підходи до формування системи інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства.....	13
1.3. Аналітичний інструментарій інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства.....	20
Висновки до першого розділу	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «Е-КОНСАЛТИНГ».....	30
2.1. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ДП «Е-консалтинг».....	30
2.2. Оцінка інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг».....	49
2.3. Аналіз ефективності міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг».....	56
Висновки до другого розділу	
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДП «Е-КОНСАЛТИНГ»	64
3.1. Імплементация зарубіжного досвіду щодо удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг».....	64
3.2. Обґрунтування проекту модернізації інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг».....	71
3.3. Розрахунок прогнозних показників міжнародної економічної діяльності ДП «Е-консалтинг» з урахуванням запропонованих заходів.....	75
Висновки до третього розділу	
ВИСНОВКИ.....	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	88
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних умовах успішна реалізація цілей і завдань розвитку консалтингового підприємства, що виходить на зовнішні ринки, значною мірою залежить від ефективного використання його інформаційних ресурсів. Інформаційні ресурси є основою інформаційного забезпечення діяльності підприємства і визначають його стратегічний успіх. Передумови інформаційного забезпечення консалтингової діяльності підприємства формуються під безпосереднім впливом чинників його зовнішнього та внутрішнього середовища та орієнтують консалтингове підприємство на збільшення обсягів ресурсів, що використовуються даним підприємством.

В сучасних умовах актуалізуються три кардинальні проблеми практичного застосування моделі інформаційно-аналітичного забезпечення потреб стратегічного управління підприємствах-субектах міжнародного бізнесу: по-перше, інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень відбувається в умовах відсутності науково обґрунтованих вимог і підходів до формування інформації стратегічного характеру; по-друге, значна частина інформації, що стосується зовнішньої сфери діяльності підприємств, є неповною і неточною; по-третє, домінування політичних аспектів регулювання ринків в Україні нівелює чіткі економічні закони розвитку. Тому, необхідною умовою покращення міжнародної діяльності підприємств повинно стати критичне переосмислення прийомів менеджменту. У той же час, сучасний менеджмент, потребує актуальної та повною інформації про об'єкт дослідження з високим ступенем відповідності, орієнтованих на досягнення стратегічних цілей діяльності підприємства.

Ступінь розробки наукової проблеми. Питанням інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємствами займається багато

вітчизняних та зарубіжних учених. Так, інформація та інформаційні технології в стратегічному управлінні підприємства висвітлені у працях українських економістів: В.Д. Базилевича, Ф.Ф. Бутинця, О.Д. Гудзинського, М.Я. Дем'яненка, Т.Г. Камінської, Г.Г. Кірейцева, О.М. Хоріна, Д.М. Черваньова та інших. Серед зарубіжних учених варто виділити: Р. Джексона, А. Стрікланда, А. Томпсона, Р. Хісріка та інші.

Однак, враховуючи постійну зміну внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування підприємств, питання інформаційно-аналітичного забезпечення торговельних підприємств, що є суб'єктами міжнародного бізнесу залишається актуальним у контексті моделювання стратегічного управління та прийняття обґрунтованих рішень.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій з організації інформаційно-аналітичної підтримки міжнародної діяльності підприємства.

Реалізація поставленої мети зумовила необхідність вирішення таких **завдань**:

- розкрити сутність та завдання інформаційної підтримки діяльності підприємства у сфері надання консалтингових послуг;
- визначити підходи до формування системи інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства;
- проаналізувати аналітичний інструментарій інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства;
- проаналізувати показники фінансово-господарської та міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг»;
- оцінити інформаційно-аналітичне забезпечення міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг»;

- проаналізувати зарубіжний досвід щодо удосконалення інформаційного-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг»;
- обґрунтувати проєкт модернізації інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг»;
- розрахувати прогностичні показники міжнародної економічної діяльності ДП «Е-консалтинг» з урахуванням запропонованих заходів.

Об’єктом дослідження є процес формування та впровадження інформаційної підтримки міжнародної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичний інструментарій інформаційно-аналітичної підтримки міжнародної діяльності підприємства

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові методи: діалектичний, аналітичний, порівняльно-аналітичний, метод систематизації, класифікації та оцінки, системний метод. А також спеціальні методи: аудит статистичних, фінансових і техніко-економічних даних підприємств, аналіз цін; експертні оцінки; систематизація наукової літератури, тематичних статей, законодавчих та нормативних актів, їх теоретичний та критичний аналіз; економіко-математичний метод лінійного моделювання.

Інформаційною та методологічною базою проведеного у роботі дослідження є державні законодавчі та нормативні акти України, які визначають порядок діяльності підприємств та їх інформаційного забезпечення. Крім того, використовувалися погляди вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів і практичний досвід з питань організації управлінської системи, методики використання комп’ютерних технологій в управлінні, матеріали наукових конференцій.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та завдання інформаційної підтримки діяльності підприємства у сфері надання консалтингових послуг

Важливою сферою діяльності суб'єктів підприємницького бізнесу є міжнародний консалтинг, який є особливим видом послуг з необмеженою сферою застосування. Консалтингові фірми надають послуги з дослідження, оцінювання, прогнозування процесів і явищ, моделювання поведінки клієнтів у певних ситуаціях на міжнародних ринках тощо. Основна мета міжнародного консалтингу полягає в поліпшенні якості керівництва, підвищенні ефективності діяльності компанії в цілому та збільшенні індивідуальної продуктивності праці кожного працівника. Такий підхід робить консультації справді ефективними, адже, по суті з абстрактних тверджень вони у цьому разі перетворюються на практичні рекомендації. Попередня оцінка консалтингових послуг, як правило, здійснюється з урахуванням професійної цінності й досвіду практичної діяльності виконавця, а також економічного ефекту, що очікується від втілення порад конкретною бізнес-структурою. З огляду на зміни тенденцій ведення бізнесу все більше українських компаній приходять до розуміння важливості та необхідності використання консалтингових послуг.

Якщо говорити про міжнародний консалтинг як своєрідний спосіб спеціалізації деяких вітчизняних компаній, то можна стверджувати — фірм, які професійно надавали б консалтингові по-слуги міжнародного рівня, в Україні поки що дуже мало, але конкурентна боротьба досить висока, що обумовлено швидким розвитком ринкових відносин та

інтеграцією українських компаній у світову економіку. На розвиток і структуру глобального консалтингового ринку впливають такі транснаціональні чинники, як лібералізація міжнародних економічних відносин, загострення конкуренції на національних та регіональних консалтингових ринках, відкриття консалтингових ринків у країнах з перехідною економікою, прорив інноваційних технологій в консалтинговому бізнесі та орієнтація консалтингових компаній на скорочення трансакційних витрат, конвергенція економічних політик розвинених країн світу.

В умовах цієї конкурентної боротьби консалтингові підприємства мають орієнтуватися на довгострокову стратегію, котра дозволила б їм адаптуватися до швидких змін навколишнього середовища і забезпечувала б довгострокові конкурентні переваги. У зв'язку з цим виникає необхідність нового підходу до здійснення процесу управління підприємством у сучасних умовах конкурентної боротьби, який спрямований на формування найбільш раціональних управлінських рішень з питань розвитку конкретного підприємства, координування різних напрямів його діяльності та забезпечення високої ефективності її кінцевих результатів на міжнародному ринку.

Насамперед слід зазначити, що, важливою особливістю управління підприємством у сфері надання консалтингових послуг є комплексний характер формування всіх управлінських рішень, пов'язаних з різними аспектами діяльності підприємства, які впливають на кінцеву ефективність його господарської діяльності [6]. Управління консалтинговим підприємством спрямоване не на використання стандартних управлінських рішень, а на алгоритм ефективного їх розроблення в конкретних умовах діяльності підприємства.

Управлінню підприємством, що займається консалтинговою діяльністю, притаманний високий динамізм, який враховує зміну факторів

зовнішнього середовища, форм організації праці та управління, фінансового стану та інших параметрів функціонування підприємства. Також управління передбачає багатоваріантність підходів до розроблення конкретних управлінських рішень у різних сферах діяльності підприємства і повинен бути орієнтований на його стратегічні цілі.

З урахуванням основних характеристик управління консалтинговим підприємством формуються його цілі та завдання відповідно до вимог міжнародних ринків. Основною метою управління підприємством є забезпечення високих темпів розвитку підприємства у стратегічній перспективі та зростання його конкурентної позиції на міжнародному ринку [6]. Узагальнивши результати проведених теоретичних досліджень наукових праць [6, 8, 18], слід зазначити, що основними завданнями інформаційної підтримки при наданні підприємством консалтингових послуг нерезидентам є:

- забезпечення високого рівня обслуговування іноземних клієнтів. Реалізується шляхом задоволення всіх основних вимог клієнта до рівня обслуговування. Ці вимоги забезпечуються комплексом організаційно-технологічних та комунікаційних заходів, які разом формують необхідний рівень обслуговування;
- забезпечення достатнього рівня економічної ефективності технологічного процесу на міжнародному підприємстві. Здійснюється шляхом забезпечення мінімізації витрат матеріальних і фінансових ресурсів на організацію окремих технологічних процесів і операцій, пов'язаних з обслуговуванням клієнтів; на здійснення окремих комерційних операцій і комерційної діяльності в цілому; на виконання функцій управління підприємством;
- максимізація суми прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства, і забезпечення його ефективного використання.

Реалізується шляхом ефективного моніторингу та управління його активами;

- здійснення цілеспрямованої цінової політики та узгодження її з ціновою політикою на міжнародному ринку;
 - забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства.
- Реалізується передусім за рахунок високої інвестиційної активності підприємства, його здатності ефективно акумулювати власні фінансові ресурси на забезпечення приросту активів у всіх їх формах, підвищення фінансової сталості підприємства.

Всі завдання інформаційної підтримки при управлінні підприємством тісно пов'язані, але водночас багато з них мають різноспрямований характер. Тому в процесі управління підприємством окремі його завдання повинні бути оптимізовані між собою.

Ефективне управління підприємством дає змогу забезпечити високий рівень обслуговування покупців, необхідні темпи економічного розвитку підприємства в стратегічній перспективі, укріплення його фінансового стану і зростання ринкової вартості, формування конкурентної переваги на ринку консалтингових посліг.

До основних функцій інформаційно-комунікаційної підтримки міжнародної діяльності підприємства у сфері консалтингових послуг належать [6]:

- вибір найефективніших організаційних форм функціонування підприємства і його структурних одиниць. Ця функція має разовий характер; прийняті з цих питань управлінські рішення є найбільш відповідальними, оскільки суттєво впливають на організацію всього процесу діяльності підприємства, економічні показники підприємства і фінансові результати діяльності цього ж підприємства;
- управління комп'ютерними процесами. Полягає у виборі технологічної схеми просування послуги і відповідного їй формуванні необхідного

- парку технологічного обладнання; Реалізація цієї функції безпосередньо пов'язана з інноваційним процесом на підприємстві;
- управління процесом обслуговування клієнтів. Реалізація цієї функції прямо пов'язана з місією підприємства і є основною умовою формування його високої конкурентної позиції на ринку консалтингових послуг. Управління процесом обслуговування клієнтів передбачає забезпечення можливості найбільш повного задоволення їх потреб;
 - управління персоналом. У процесі виконання цієї функції обґрунтовують схему організаційної структури управління підприємством як основу функціонального поділу праці його персоналу; визначають необхідну кількість і склад персоналу;;
 - управління доходами. Пов'язане з формуванням власної фінансової бази розвитку підприємства, здійсненням його діяльності на принципах самофінансування (або самоокупності). Важлива роль належить плануванню доходів підприємства;
 - управління витратами обігу. Передбачає формування умов постійного зниження рівня витрат обігу стосовно обсягу товарообороту. В процесі реалізації цієї функції визначають необхідний обсяг поточних витрат трудових, матеріальних, фінансових ресурсів на здійснення діяльності підприємства, розглядають можливі резерви економії цих витрат і здійснюють планування витрат обігу щодо окремих статей витрат коштів;
 - управління прибутком. Реалізація цієї функції забезпечує основну умову самофінансування діяльності підприємства і можливості зростання його ринкової вартості. Управління прибутком має два основних аспекти: управління формуванням прибутку і управління його використанням. Останнє підпорядковане завданням розвитку підприємства і

- здійснюється шляхом оптимізації його розподілення за окремими напрямками;
- управління активами. Виконання цієї функції безпосередньо пов'язане з формуванням і забезпеченням ефективного використання потенціалу виробництва. Виявляють реальну потребу в окремих видах активів і визначають загальну їх суму; оптимізують склад активів з позицій ефективності комплексного їх використання, а також необхідної їх ліквідності для забезпечення постійної платоспроможності;
 - управління інвестиціями. Передбачає забезпечення розвитку підприємства в стратегічній перспективі та зростання його ринкової вартості. У процесі реалізації цієї функції формують важливі напрями інвестиційної діяльності підприємства; забезпечують інвестиційну привабливість окремих реальних проектів і фінансових інструментів і відбирають найефективніші з них; формують інвестиційний портфель підприємства і здійснюють оперативне управління ним;
 - управління фінансовим станом. Реалізація цієї функції пов'язана із забезпеченням взаємозв'язку всіх напрямів фінансової діяльності підприємства та їх взаємоспрямованості на досягнення високих кінцевих результатів діяльності.

Конкретизація функцій зумовлена розмірами підприємства, а також конкретними організаційно-правовими формами діяльності. Так, відмінність форм спеціалізації і розмірів підприємств визначають відповідні особливості організації процесів, що відбуваються у підприємстві, форм і методів обслуговування клієнтів, функціонального поділу праці персоналу, тривалість циклів програмного і грошового обігів, капіталоемності діяльності, структури активів, складу ризиків.

Процес надання інформаційної підтримки для діяльності підприємства у сфері консалтингових послуг передбачає врахування наступних аспектів [2]:

- державного правового і нормативного регулювання консалтингової діяльності, у т.ч.:
 - визначення вимог до ліцензування (патентування) діяльності;
 - законодавчий захист прав клієнтів, як споживачів;
 - вимоги забезпечення охорони навколишнього середовища;
 - податкове регулювання;
 - ринковий механізм регулювання діяльності підприємства.
- внутрішнього механізму регулювання інформаційних потоків в межах діяльності підприємства. Так, деякі аспекти діяльності можуть регламентуватися вимогами статуту підприємства;
- інформаційного забезпечення менеджменту. Механізм інформаційного забезпечення спрямований на формування повної та якісної інформації, необхідної для підготовки певних управлінських рішень з усіх основних аспектів діяльності підприємства. Система внутрішніх і зовнішніх джерел інформації управління підприємством базується на оперативній і статистичній звітності окремих функціональних служб підприємства, організації фінансового цього підприємства та управлінського обліку на підприємстві;
- системи методів управління діяльністю підприємства. У процесі відпрацювання управлінських рішень з окремих аспектів діяльності підприємства використовується велика система методів, за допомогою яких досягаються необхідні результати.

Ефективний механізм інформаційної підтримки міжнародної діяльності підприємства дає змогу в повному обсязі реалізувати цілі та завдання, які стоять перед ним, сприяє результативному здійсненню всіх його функцій у сфері консалтингу.

1.2. Підходи до формування системи інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства

Досліджуючи праці вчених, присвячених інформаційному забезпеченню управління та інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства, виявлено відсутність єдиного підходу до розуміння поняття «системи інформаційного забезпечення».

За твердженням Галузіної С.М. [20] поняття «система інформаційного забезпечення» виникло у зв'язку з розвитком автоматизованих систем управління, і є системою одержання, оцінки, зберігання та переробки даних з метою прийняття управлінських рішень. Такої ж думки дотримуються Денисенко М.П. та Колос І.В. [29], виділяючи три складові в системі інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення.

Під поняттям системи інформаційного забезпечення підприємства слід розуміти дані, які отримуються, обробляються, аналізуються, зберігаються та накопичуються, а також надання результативної інформації для прийняття управлінських рішень. Іншу точку зору мають Кленін О.В та Білопольский М.Г. [6], які наголошують, що система інформаційного забезпечення – наявність інформації, необхідної для управління економічними процесами, що міститься у базах даних інформаційних систем. Інформаційні системи в свою чергу – це системи зберігання, обробки, перетворення, передачі й оновлення інформації з використанням комп'ютерної та іншої техніки. Схоже визначення терміна мають Козак В.Г [36], Васюренко О.В. та Волохата К.О. [16].

Отже, деякі науковці під інформаційним забезпеченням розуміють сукупність інформації (інформаційну базу), а інші – систему, в яку входять і інші складові (технічні засоби та програмне забезпечення, інформаційні технології, методичні інструктивні матеріали, системи класифікації та

кодування). Таким чином, поняття системи інформаційного забезпечення можна розглядати в декількох варіантах, які доповнюють один одного. Наприклад, Іванова В. [32] розглядає інформаційне забезпечення як процес створення та постачання інформації, доступу до неї та як інформаційне джерело, яке впливає на прийняття управлінських рішень. Деякі вчені інформаційне забезпечення трактують як процес забезпечення інформацією та сукупність документів за різними формами, за якими розкривається сутність кожного процесу діяльності.

Навколишнє середовище міжнародних економічних відносин як система факторів безпосереднього впливу на існування та розвиток світової економіки називається інфраструктурою міжнародних економічних відносин. Завданням інфраструктури є забезпечення безперешкодного функціонування об'єктів і суб'єктів міжнародної економіки та спрямованість на оптимізацію їх взаємодії.

Середовище, у якому функціонує фірма, що здійснює міжнародні операції, відчуває великий вплив із боку цієї фірми і сама справляє на неї величезний вплив. Міжнародний бізнес об'єднує організації, що діють практично в будь-якому ціннісному й інституціональному середовищі.

На мою думку, поняття системи інформаційного забезпечення як інструменту ефективного управління підприємства можна розглядати в таких аспектах: як основну частину будь-якого об'єкту системи управління і як систему надання інформації для управління за допомогою правильно організованої інформаційної політики. В тому числі, система інформаційного забезпечення включає в себе отримання інформації, її обробку, накопичення, зберігання, аналіз та передачу апарату управління для прийняття рішень. Слід зауважити, що основним елементом є швидкий доступ та захист такої інформації, що можна здобути при використанні технічних засобів, програмного забезпечення та інші методичні інструктивні матеріали.

На основі інформації, яка потрапляє до апарату управління успішно здійснюється аналіз, виробляється, формується та приймається управлінське рішення кожного економічного або соціального процесу, виконання якого аналізується та відповідно на основі якого приймаються майбутні управлінські рішення. Відповідно, процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання поставлених завдань потрібно використовувати якісно організовану інформаційну систему.

Процес передачі та отримання інформації можна зобразити на перший погляд простою схемою (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Передача та отримання інформації в процесі міжнародної економічної діяльності підприємства [16]

Проте, на отримання ефективного результату від прийнятого рішення впливають такі фактори:

- якість, достовірність та оперативність отримання направленої інформації;
- процеси передачі інформації (комп'ютерне та програмне забезпечення, правильна та ефективна схема документообігу, тощо);
- посередники інформації, які знаходяться між постачальником та одержувачем;
- знання, досвід та кваліфікація працівників апарату управління;
- зовнішні ринкові фактори, тощо.

В процесі передачі, отримання інформації та управління нею постійно відбувається її обмін. Такий обмін може відбуватися як по-вертикалі так і по-горизонталі. Апарат управління потребує об'єктивної та оперативної інформації на певний момент часу, що залежить від побудови системи управління, яка буде її використовувати. Інформаційне забезпечення управління як сукупність реалізованих рішень відносно обсягів інформації, її якісного і кількісного складу, розміщення і форм організації.

В нашій країні існують значні особливості здійснення міжнародного бізнесу. Середовище діяльності українських підприємств є вкрай несприятливим. Тут і наша бідність, і катастрофічна недостача серйозної і надійної бізнес - інформації, значні труднощі в контактах із закордонними партнерами (від мовних до культурних), неосвіченість і недосвідченість наших бізнесменів і менеджерів.

Тому є сенс враховувати ці обставини при підході до аналізу зовнішнього середовища міжнародного бізнесу вітчизняних підприємств . Частіше усього аналіз зовнішнього середовища провадиться українськими підприємцями в контексті пошуку можливостей виходу на міжнародні ринки.

Такий спосіб проходження інформації від її отримання до прийняття рішень передбачає безперервний процес. Для успішної реалізації прийнятих рішень потрібна не тільки вчасно отримана інформація, а й її достовірність та точність.

Важливою складовою інформаційного забезпечення ефективної міжнародної діяльності підприємства є бухгалтерський облік. До недавнього часу бухгалтери і користувачі бухгалтерських даних будували свої уявлення про відношення бухгалтерського обліку (БО) до господарського процесу (ГП) відповідно до формули $BO = GP$, тобто

виходили із того, що всі відомості, які представляються бухгалтерським обліком, адекватно відображають факти господарського життя [30].

Проте адекватність, на думку теоретиків традиційного напрямку, відновлювалася за допомогою інвентаризації. Після появи поняття «інформація» стало ясно, що між двома частинами тотожності слід поставити інформацію (І). І тоді формула приймає вигляд: $ГП=І=БО$, тобто в теорії треба виходити з того, що господарський процес адекватний породжуваній ним інформації, а остання – відомостям, відображеним у бухгалтерському обліку. Тобто облік через економічну інформацію перетворюється у функцію системи управління.

Бухгалтерський облік, відображаючи господарські процеси і явища в динаміці, дає змогу встановити тенденції і закономірності в розвитку керованого об'єкта, надаючи тим самим необмежені можливості для своєчасного напрацювання оптимальних управлінських рішень з належним впливом на керований об'єкт.

Облік виступає у ролі інструмента, що забезпечує всі щаблі управління інформацією про стан суб'єктів управління. Певним гарантом надійності даних бухгалтерського обліку стає контроль.

Отже, система обліку та система контролю характеризують об'єкт управління – підприємство - суб'єкт міжнародного бізнесу з усіма його особливостями, загалом створюють інформаційну основу його діяльності, ідентифікуються з системою господарського механізму як складові частини, водночас входять до складу економічної системи управління у вигляді окремих підсистем. Між цими складовими системи господарського механізму існують зв'язки, що їх об'єднують (рис. 1.4).

Система бухгалтерського обліку повинна формувати інформацію, що задовольняє потребам широкого кола зацікавлених користувачів. Сучасний бухгалтерський облік є інформаційною базою, на основі якої можлива підготовка різних видів бухгалтерської і іншої звітності, зокрема,

фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, управлінської звітності, податкової звітності, статистичної звітності, звітності перед державними органами контролю тощо. При цьому слід враховувати, що підсумкова (звітна) інформація тісно пов'язана з нормуванням, плануванням, контролем та аналізом. У зв'язку з цим у складі звітної інформації повинні бути, крім фактичних даних, планові, нормативні, кошторисні показники, а також показники відхилення від них як в абсолютних, так і у відносних величинах.

Рис. 1.2. Структура інформаційного забезпечення системи управління підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу [16]

Отже, основою інформаційного забезпечення управління підприємством є бухгалтерський облік. Для вирішення задач, що стоять перед бухгалтерським обліком, його розглядають у двох напрямках: фінансовий облік і управлінський облік. Управлінський облік повинен

надавати інформацію, засновану на даних як фінансового, так і не фінансового характеру, для прийняття рішень керівниками. Однак у багатьох підприємств служби фінансового і управлінського обліку частково дублюються за своїми функціями.

Для вдосконалення управління на мікрорівні і підвищення конкурентоспроможності бізнесу дуже велике значення має якість інформації. Важливим чинником підвищення якості фінансової, управлінської та іншої інформації є вдосконалення облікового процесу на підприємстві.

До найважливіших об'єктів інформаційного забезпечення управління підприємством - суб'єктом міжнародного бізнесу з позиції реалізації задач бухгалтерського обліку, слід віднести: нормативно-правову базу бухгалтерського обліку; облікову політику підприємства; дані синтетичного та аналітичного обліку; первинні документи; фінансову звітність; внутрішню (управлінську) звітність. Зазначені об'єкти повинні бути покладені в основу формування інформаційного забезпечення управління підприємством - суб'єктом міжнародного бізнесу.

1.3. Аналітичний інструментарій інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства

Ефективність управління підприємством-суб'єктом міжнародного бізнесу значно підвищується за умови ґрунтовно розробленого інформаційного забезпечення.

Адже якість управлінських рішень зумовлена наявністю інформації, необхідної для управління економічними процесами, що міститься в базах даних інформаційних систем. В науково-економічних дослідженнях спостерігаються різні підходи до визначення ефективності інформаційного забезпечення:

- як результативність інформаційного обслуговування управління;
- як комплексність заходів зі створення інформаційного середовища управління;
- як ефективність дій з надання необхідної для управлінської діяльності інформації в зазначене місце на основі певних процедур із заданою
- періодичністю.

Різноманітність точок зору авторів свідчить, з одного боку, про складність цього питання, і, з іншого – про відсутність системного підходу до його розв'язання. По-перше, необхідно сформулювати принципи оцінювання інформаційного забезпечення і, по-друге, слід враховувати комплексний підхід та об'єктивно існуючі взаємозв'язки між складовими інформаційного забезпечення управління підприємством.

Під аналітичним інструментарієм інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності підприємства будемо розуміти сукупність прийомів, методів, технологій щодо зібрання даних, організацію їх введення, обробку, збереження та накопичення, пошуку, а також поширення в межах компетенції зацікавленим особам в зручному для них вигляді. Виходячи із запропонованого визначення вважаємо за доцільне виділяти три складові в аналітичному інструментарії системи

інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності підприємства, а саме:

- інформаційні ресурси,
- інформаційні технології,
- технічні засоби та програмне забезпечення.

Головна мета створення інструментарію інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності підприємства полягає у підвищенні ефективності управління. Інформаційні ресурси можна розглядати як упорядковану сукупність документованої даних і знань, відомостей, інформації, яка призначена для задоволення інформаційних потреб користувачів та може бути використана для прийняття рішення.

Джерелами інформації можуть бути:

- вибіркові дані про зовнішнє середовище, вплив яких на результати діяльності підприємства є суттєвим: нормативно-законодавчі акти; результати досліджень і розробок, в тому числі галузевих НДІ; спеціальні джерела інформації; власні дослідження та цільові дослідження спеціалізованих організацій; конференції, ярмарки; огляди періодичної літератури;
- позаоблікові та облікові дані щодо внутрішнього стану і процесів, які відбуваються на підприємстві. Як правило, результати збору даних оформлюються звітами та первинними документами в паперовій формі. Сучасні технології передбачають автоматизовану систему вводу даних.

Процедура автоматизації вводу первинних документів та звітності забезпечує достовірність введення даних завдяки: швидкому скануванню заповнених форм документів, звітів; автоматичному розпізнанню; автоматичній, груповій, контекстній верифікації; експортуванню підтверджених даних в базу даних. Важливою складовою інформаційного забезпечення підприємства є інформаційні технології. Під інформаційними технологіями розуміють сукупність засобів і методів

збирання, реєстрації, обробки, накопичення і доведення до користувача необхідних даних в системі організаційного управління на основі застосування засобів обчислювальної техніки.

Інформаційні технології пройшли певну еволюцію розвитку з урахуванням зміни концепцій, підходів, методів та моделей управління підприємством. Пропонуємо використовувати в якості аналітичного інструментарію інформаційної підтримки міжнародної економічної діяльності підприємств наступні технології.

MPS є базовою в системі інформаційних технологій практично для всіх планово-орієнтованих методологій. Вона застосовується, як правило, виробничими підприємствами, але може використовуватися також і торговельними. В системі MPS реалізовано:

- опис виробничої діяльності підприємства як потоку взаємопов'язаних замовлень,
- обмеження ресурсів на виконання замовлення,
- формування замовлень постачання та виробництва на основі замовлень реалізації та виробничих графіків,
- узгодження замовлень з економічними показниками,
- своєчасне завершення виконання замовлення.

Системи інтеграції ланцюгів поставок - SCM об'єднують замовників та постачальників в єдину мережу обробки даних. Такий підхід передбачає врахування необхідних чинників як всередині підприємства (виробничі потужності, матеріальні ресурси), так і за його межами, зокрема, потужність постачальників, рівень попиту замовників на продукцію, варіанти організації доставки (транспортування).

Система SCM автоматизує:

- розрахунки в логістичних ланцюгах на основі витрат і прибутків,
- прогнозування виробничих потреб з урахуванням можливостей збуту,

- синхронізацію в динаміці операцій заготівлі та виробництва з потребами через планування матеріальних потоків повного логістичного ланцюга,
- контроль відповідності виробничих і транспортних можливостей термінам поставок,
- планування перевезень з оптимізацією маршрутів і вибору суб'єктів транспортування.

Суть системи CRM полягає у персоналізації взаємовідносин з клієнтами, причому прибуткові клієнти мають першочергове та ексклюзивне право на обслуговування, досягненні прихильного ставлення клієнтів до підприємства та його продукції (збереження та розширення клієнтської бази), погляді на процес продажу як постійний процес із залученням кожного співробітника підприємства. Система управління взаємовідносинами з клієнтами CRM представляє набір програмних додатків, які реалізують орієнтований на клієнта підхід до управління підприємством. Саме цьому, клієнтська база стає важливим активом підприємства, який потребує ефективного управління. Модулі CRM інтегруються у вигляді надбудови над ERP.

В результаті розвитку програмного забезпечення і його інтеграції з ERP-продуктами корпоративні системи управління стали виходити за традиційні рамки автоматизації операцій всередині підприємства. Так, CSRP доповнює функції системи ERP можливостями оперативного врахування вимог покупця під час управління виробництвом та сервісного обслуговування після продажу.

Тим самим переміщується зосередженість уваги з планування виробництва на планування замовлень покупців.

Концепція CSRP є важливою з точки зору управління вартістю, оскільки синхронізація діяльності покупця (і орієнтованих на роботу з покупцем відділів) з виконавцем та відповідальним за планування забезпечать здатність оперативно виявляти сприятливі можливості для

створення конкурентних переваг. З'явилися нові терміни: звичайний контур управління (реалізація–виробництво–закупки) стали називати back-office (внутрішньою системою), а функції взаємодії з контрагентами та замовниками front-office (зовнішньою системою). Саме ці зміни зумовили появу нової концепції управління підприємством ERP II. Це результат розвитку методології й технології ERP в напрямку більше тісної взаємодії підприємства з його клієнтами й контрагентами. Крім нової управлінської орієнтації, системи ERP II характеризуються й деякими технологічними особливостями. Ключовими словами в концепції ERP II є «співробітництво» й «Інтернет».

Паралельно ERP для аналітичної роботи в міжнародній діяльності підприємства можуть використовуватися аналітичні системи, призначення яких полягає у вирішенні завдань планування, бюджетування, формування й аналізу фінансової та управлінської звітності. BPM (Business Performance Management) – це інформаційні системи, які дають можливість учасникам процесу управління реалізувати методики й бізнес-процеси управління на практиці. BPM система забезпечує менеджерам персоніфікований (враховує персональний внесок в процесі управління) погляд на стан бізнесу. Така система охоплює все підприємство і передбачає спільний доступ до даних, що дає можливість обмінюватися необхідними даними всім учасникам процесу управління.

Як правило, на підприємствах-суб'єктах міжнародного бізнесу використовуються електронні таблиці – один з найбільш простих, доступних і популярних інструментів. Вартість ліцензій на програмне забезпечення невисока, не говорячи вже про можливості використання піратських копій. Електронні таблиці незамінні для малого бізнесу. Вони також можуть бути корисними і на середніх підприємствах, які тільки починають створювати свою систему управління. При порівнянні з іншими спеціальними програмними продуктами мають певні недоліки:

- адміністрування та підтримка програмних засобів (слабка можливість розподілу та управління правами доступу користувачів; відсутність вбудованих засобів підтримки часового періоду, мультивалютності);
- якість даних (відсутність вбудованого механізму контролю версій та перехресних посилань);
- можливості аналізу (не передбачається багатомірного представлення даних, недостатня гнучкість при побудові звітів). Корпоративні системи як правило є комплексними, які об'єднують всі структурні підрозділи підприємства в єдиний контур.

Впровадження інформаційних технологій та технічних засобів слід розглядати як інвестиційний проект, який потребує оцінки його ефективності. Оцінка таких інвестицій в інформаційне забезпечення може здійснюватися різними якісними й кількісними методами, кожен з яких має певні переваги та недоліки. При застосуванні конкретних методів оцінки ефективності інформаційних технологій зарубіжні й вітчизняні фірми враховують існуючі цілі та власний досвід інвестиційного аналізу.

Оцінку ефективності інвестицій в інформаційні технології доцільно проводити за системою показників, які в роботі поділено відповідно на дві групи:

1) показники, що враховують фактор часу:

- Чистий поточний ефект (Net Present Value, NPV)

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1+i)^t} \quad (1.1)$$

Де S_t — чистий грошовий потік у період t , тобто сума всіх доходів мінус сума всіх витрат за цей період, i — процентна ставка дисконтування для одного періоду. В залежності від ситуації це може бути норма прибутку для інвестицій з подібним ступенем ризику, середньозважена вартість

капіталу або альтернативна вартість капіталу, n – номер останнього досліджуваного періоду (горизонт інвестиції).

- Внутрішня норма рентабельності інвестицій в інформаційні технології (Internal Rate of Return, IRR)

$$\sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1 + IRR)^t} = 0 \quad (1.2)$$

де S_t – чистий грошовий потік у період (найчастіше рік) t , тобто сума всіх доходів мінус сума всіх витрат за цей період, n – номер останнього досліджуваного періоду (горизонт інвестиції).

- дисконтований період окупності інвестицій (Discounted Payback Period, DPP)

$$DPP = \sum_{t=1}^n CF_t \geq I_0 \quad (1.3)$$

де CF – грошові потоки, I_0 – інвестиції на початку періоду, n – кількість періодів окупаемости інвестицій

- індекс рентабельності інвестиційного проекту (Profitability Index, PI)

$$PI = \sum_{t=1}^N \frac{NCF_t}{I} \quad (1.4)$$

де NCF (net cash flow) — чисті грошові потоки (дисконтовані), I — інвестиції

- ринкова додана вартість (Market Value Added, MVA)

$$MVA = V - K \quad (1.5)$$

За їх розрахунку здійснюється процедура дисконтування, тобто визначення поточної вартості майбутніх грошових видатків і надходжень від впровадження інформаційних технологій та технічних засобів;

2) показники, що не враховують фактор часу:

- економічно додана вартість (Economic Value Added, EVA)

$$(1.6)$$

$$EVA = NOPAT - WAACC \times IC$$

де **NOPAT** – чистий операційний прибуток, **WAACC** – середньозважена вартість капіталу, **IC** – інвестований капітал,

- період окупності (Payback Period, PP)

$$PP = \sum_{t=1}^n CF_t \geq I_0 \quad (1.7)$$

де CF – грошові потоки, I_0 – інвестиції на початку періоду, n – кількість періодів окупаемости інвестицій

- облікова норма рентабельності (Accounting Rate of Return, ARR)

$$ARR = \frac{PN}{0,5 (IC - RV)} \quad (1.8)$$

де ARR – коефіцієнт ефективності інвестицій, PN – середньоріковий прибуток, IC – сума інвестицій, RV – величина остаточної вартості.

- рентабельність інвестованого капіталу (Return on Capital Employed, ROCE)

$$ROCE = \frac{2 \times NP}{CE_{beg} + CE_{end}} \quad (1.9)$$

де NP – чистий прибуток, CE – капітал початку та кінця періоду.

Оцінка ризику може здійснюватися різноманітними методами, серед яких найбільш поширеними є аналіз чутливості (Sensitivity Analysis), що є спрощеним методом оцінки ризиків інвестиційного проекту, який дає змогу перевірити чутливість очікуваних результативних показників (прибутку, чистого поточного ефекту, економічно доданої вартості) до зміни окремих чинників: обсягу продажу продукції; ціни одиниці продукції; змінних витрат на одиницю продукції; постійних витрат; обсягу капітальних вкладень в інвестиційний проект; дисконтної ставки; потреб в оборотних активах; темпів інфляції; зміни обмінного курсу національної валюти тощо.

Висновки до першого розділу

Ефективність управління підприємством-суб'єктом міжнародного бізнесу значно підвищується за умови ґрунтовно розробленого інформаційного забезпечення.

В загальному розумінні під інформаційним забезпеченням розуміється наявність інформації, необхідної для управління економічними процесами, що міститься в базах даних інформаційних систем. Управління підприємством, що діє в міжнародному конкурентному середовищі спрямоване не на використання стандартних управлінських рішень, а на алгоритм ефективного їх розроблення в конкретних умовах діяльності, у тому числі у сфері міжнародного консалтингу. Основною метою формування аналітично-інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності підприємства є забезпечення динаміки розвитку підприємства у стратегічній перспективі міжнародного середовища та зростання його конкурентної позиції на внутрішньому та зовнішніх ринках консалтингових послуг.

Поняття процесу інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності підприємства як інструменту ефективного управління пропонується розглядати в таких аспектах: як основну частину будь-якого об'єкту системи управління і як систему надання інформації для управління за допомогою правильно організованої інформаційної політики. В тому числі, система інформаційного забезпечення включає в себе отримання інформації, її обробку, накопичення, зберігання, аналіз та передачу апарату управління для прийняття рішень. Інформаційне забезпечення є комплексним поняттям, що охоплює сукупність даних, організацію їх введення, обробки, збереження та накопичення, пошуку, а також поширення в межах компетенції зацікавлених осіб в зручному для них вигляді. Складовими аналітичного інструментарію інформаційного

забезпечення виділено інформаційні технології, інформаційні ресурси, технічні засоби та програмне забезпечення.

Аналітичне забезпечення в міжнародній діяльності підприємства визначаємо як майданчик для розробки управлінських рішень, що дозволяє визначити недоліки в діяльності та перспективи його подальшого розвитку. Для підготовки та прийняття ефективного управлінського рішення необхідно своєчасно отримувати вичерпну інформацію про внутрішні й зовнішні умови діяльності об'єкта управління.

Для забезпечення ефективної міжнародної діяльності підприємства одним з важливих елементів є забезпечення взаємозв'язку аналітичної інформації з управлінням сегментами діяльності підприємства, оскільки в системі управління підприємством інформація має строго цільовий характер. Інформаційно-аналітичне забезпечення використання сегментної системи в управлінні підприємством-суб'єктом міжнародного бізнесу є одним з важливих елементів взаємозв'язку аналітичної інформації з управлінням сегментами діяльності підприємства. Структура управління за сегментами діяльності підприємства повинна враховувати варіативність сегменту та відповідну концепцію.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЙЦІНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «Е- КОНСАЛТИНГ»

2.1. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ДП «Е-консалтинг».

Товариство з обмеженою відповідальністю ДП «Е-консалтинг» - створене в 2014 році та є суб'єктом міжнародного бізнесу. Наразі ця українська ІТ-компанія є системним інтегратором, що надає послуги в області ІТ-консалтингу і бізнес-консалтингу (постановка процесу продаж, управління маркетингом, залученням, утримання та обслуговуванням клієнтів замовника). Станом на 2018 рік успішно реалізує проекти в 32 країнах Європи та Азії по автоматизації контакт-центрів, управління бізнес-процесами в роздрібній торгівлі, у банківській сфері, поштово-транспортної галузі та автодилерів.

Проведемо дослідження динаміки показників фінансово-господарської діяльності ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр. (табл. 2.1) на основі фінансової звітності підприємства (Додаток В). На його основі досягається вирішення управлінських завдань по вивченню:

- використання ресурсів, ефективності фінансово-господарської діяльності та ділової активності в минулому, сьогодні і майбутньому;
- фінансового стану - ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості;
- організаційно-технологічного рівня виробництва і управління та виявлення резервів по його підвищенню.

Аналітичне забезпечення на базі фінансово-економічного аналізу сприяє вирішенню питання поточного руху фінансових ресурсів, їх формування й використання, поточного та довгострокового планування

діяльності. Такий аналіз є засобом поєднання фінансового та загального менеджменту в частині аналізу, а також фінансового забезпечення стратегії підприємства.

Таблиця 2.1

**Динаміка показників фінансово-господарської діяльності ДП
«Е-консалтинг» за 2015-2017 рр., тис.грн.***

Показники	2015	2016	2017	Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
				2016/ 2015	2017/ 2016	2016/ 2015	2017/ 2016
Чистий дохід від реалізації	718790	944276	1171732	225486	227456	31,37	24,09
Собівартість реалізації	549992	743393	894377	193401	150984	35,16	20,31
Валовий прибуток	168798	200883	277355	32085	76472	19,01	38,07
Адмін. витрати	38441	43865	19244	5424	-24621	14,11	-56,13
Витрати на збут	39268	65750	127193	26482	61443	67,44	93,45
Інші опер. витрати	13480	40586	13155	27106	-27431	201,08	-67,59
Фінансові результати від операційної діяльності	78941	83462	122997	4521	39535	5,73	47,37
Фінансові витрати	33095	52656	52093	19561	-563	59,11	-1,07
Фінансовий результат до оподаткування	45133	30703	27382	-14430	-3321	-31,97	-10,82
Податок на прибуток	10938	11106	2354	168	-8752	1,54	-78,8
Чистий фінансовий результат	34195	19597	25028	-14598	5431	-42,69	27,71

*Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг» (форма 2)

В 2015 році сумарний обсяг чистого доходу ДП «Е-консалтинг» склав 718790 тис.грн. В 2016 році приріст склав 31,37 % порівняно з роком раніше. В 2017 році сумарний обсяг чистого доходу збільшується на 24,09 % порівняно з попереднім роком. Приріст обсягу наданих послуг позитивно впливає на фінансове становище підприємства ДП «Е-консалтинг» та збільшує його дохідну частину: на кінець 2017 року сумарний обсяг чистого доходу ДП «Е-консалтинг» становив 1171732 тис. грн.

В 2015 році сума валового прибутку ДП «Е-консалтинг» становила 168798 тис.грн. У загальному випадку позитивне значення показника свідчить про ефективний контроль за собівартістю послуг у ДП «Е-консалтинг», що є позитивним. Зворотнє явище означає перевищення собівартості над доходами від реалізації послуг підприємства. В 2016 році сума валового прибутку ДП «Е-консалтинг» склала 200883 тис.грн., а в останньому -277355 тис.грн.

На початок 2015 року сума адміністративних витрат ДП «Е-консалтинг» становила 38441 тис.грн. Приріст статті витрат становив у 2016 році 14,11 % в порівнянні з попереднім періодом. Після цього спостерігаємо зміну тенденції та зменшення суми управлінських витрат підприємства на -56,13 %. На кінець 2017 року сума управлінських витрат ДП «Е-консалтинг» становила 19244 тис.грн.

В 2015 році сума фінансового результату від операційної діяльності ДП «Е-консалтинг» становила 78941 тис.грн. Позитивне значення показника свідчить про дуже ефективну основну діяльність підприємства, яка здатна генерувати прибуток організації в першу чергу. Але є ще один можливий варіант: негативне значення показника означало б низьку ефективність операційного процесу підприємства. Як бачимо в таблиці, в 2016 році сума прибутку (збитку) від операційної діяльності в ДП «Е-

консалтинг» склала 83462 тис.грн., а в останньому відповідно 122997 тис.грн.

Фінансова політика підприємства дозволила отримати йому в 2015 році 139 тис.грн. інших фінансових доходів. Приріст відсотків, які підприємство отримало в 2016 році, був негативним і становив -97,12 % в порівнянні з роком раніше. У другій половині періоду спостерігається позитивний приріст обсягу відсотків ДП «Е-консалтинг» до отримання - на 1250 % більше ніж роком раніше. За 2016 рік сума процентних доходів склала 54 тис.грн.

В 2015 році сума фінансового результату до оподаткування ДП «Е-консалтинг» становила 45133 тис.грн. Позитивне значення показника свідчить про ефективну діяльність підприємства. Негативне або низьке значення цього показника вказує на необхідність шукати шляхи зниження витрат і підвищення доходів підприємства. В 2016 році сума прибутку (збитку) до оподаткування склала 30703 тис.грн., а в останньому році — 27382 тис.грн.

Як результат розглянутих вище факторів ДП «Е-консалтинг» сформувало позитивний чистий фінансовий результат в 2015 році, який склав 34195 тис.грн. Сума чистого прибутку в 2017 році ДП «Е-консалтинг» становить 19597 тис.грн. Це позитивне явище, яке свідчить про те, що ДП «Е-консалтинг» діє ефективно і може генерувати прибуток для своїх інвесторів. На кінець досліджуваного періоду підприємство так само сформувало чистий прибуток, що підтверджує висновок про ефективну діяльність. За 2017 рік сума чистого фінансового результату від діяльності підприємства склала 25028 тис.грн.

Проведено розрахунок середньозваженої вартості капіталу та ефекту фінансового левериджу ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр. (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Середньозважена вартість капіталу, ефект фінансового левериджу ДП
«Е-консалтинг» за 2015-2017 рр.***

Показники	2015	2016	2017	Відхилення +/-	
				2016 до 2015	2017 до 2016
Вартість власного капіталу, тис. грн.	102150	121747	146775	19597	25028
Вартість запозиченого капіталу, тис. грн.	101690	149594	277394	47904	127800
Вартість загального капіталу, тис. грн.	203840	271341	424169	67501	152828
Чистий прибуток тис.грн.	34195	19597	25028	-14598	5431
Питома вага власного капіталу у загальній сумі капіталу, частка од.	50,11	44,87	34,60	-5,24	-10,27
Питома вага позикового капіталу у загальній сумі капіталу, частка од.	49,89	55,13	65,40	5,24	10,27
ROA, %	39,75	19,19	16,35	-20,56	-2,84
Ставка податку на прибуток, %	0,21	0,19	0,18	-0,02	-0,01
(1 – Спп), частка од.	0,79	0,81	0,82	0,02	0,01
(ROA – П), %	39,51	18,95	16,11	-20,56	-2,84
Норма прибутку, %	0,33	0,16	0,17	-0,17	0,01
Середня процентна ставка за кредитами банків, %	0,24	0,24	0,24	0	0
Середньозважена вартість капіталу, %	28,51	20,41	21,58	-8,09	1,16
ЕФЛ, %	0,73	0,71	0,72	-0,02	0,01

*Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг»

Як видно з даних табл. 2.2, мінімальна середньозважена вартість капіталу підприємства спостерігається у 2016 р. на рівні 20,45%. Але найоптимальніше та найбільше значення мінімальної середньозваженої вартості було в 2015 р. при співвідношенні між власним і позиковим капіталом (50,11% до 49,89%). Така структура капіталу дає змогу максимізувати реальну ринкову вартість. При такому співвідношенні спостерігається найбільший коефіцієнт фінансової рентабельності (39,75%). За цих умов відзначається і найвище значення ефекту фінансового левериджу.

Дослідження існуючої структури капіталу показало, що на підприємстві протягом 2015-2017 рр. відсутнє раціональне поєднання власного та позикового капіталу, яке б могло допомогти мінімізувати середньозважену вартість та максимізувати коефіцієнт рентабельності.

Проведемо аналіз показників ліквідності підприємства ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр. (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка показників ліквідності ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр.*

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	На 31.12. 2015	На 31.12. 2016	На 31.12. 2017	2016/ 2015	2017/ 2016	2016/ 2015	2017/ 2016
Коеф. ліквідності поточної	1,6	1,54	1,27	-0,07	-0,26	-4,08	-17,23
Коеф. ліквідності швидкої	1,27	1,33	0,92	0,06	-0,41	4,78	-30,64
Коеф. ліквідності абсолютної	0,04	0	0,07	-0,03	0,07	-90,51	2054,17
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	2,82	2,36	0,9	-0,45	-1,46	-16,14	-61,7

*Джерело: розраховано автором на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг»

Значення показника поточної ліквідності знаходиться в нормативних межах на початок досліджуваного періоду, тобто ДП «Е-консалтинг» здатне погасити всі свої зобов'язання протягом року. В 2016 році на кожну гривню поточних зобов'язань припадає 1,54 грн. оборотних активів. В 2017 році ліквідність була в межах норми і на кожну гривню поточних зобов'язань припадає 1,27 грн. оборотних активів.

Щодо показника швидкої ліквідності, в 2015 році ДП «Е-консалтинг» могло швидко погасити 126,72 % поточних зобов'язань. Тобто значення показника вище нормативного. В 2016 році значення показника становило 1,33. Тобто значення показника вище нормативного. На кінець досліджуваного періоду значення показника в межах нормативного - 0,92.

Щодо показника абсолютної ліквідності, то в 2015 році ДП «Е-консалтинг» могло негайно погасити 0,04 грн. поточних зобов'язань. В 2016 році значення показника становило 0, а на кінець досліджуваного періоду – 0,07. Тобто, обсяг високоліквідних оборотних активів, що припадає на одиницю короткострокових зобов'язань підприємства становить 0,07 грн.

Так як значення показника співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості в 2015 році більше одиниці, це означає, що ДП «Е-консалтинг» направляє більше коштів на формування дебіторської заборгованості (в тому числі, надає товарні кредити), ніж отримує фінансових ресурсів у формі кредиторської заборгованості (у тому числі, товарних кредитів). В 2016 році значення показника становило 2,36. В 2017 році політика управління кредиторсько-дебіторською заборгованістю була ефективною, адже на кожну гривню кредиторської заборгованості припадає 0,9 гривень дебіторської заборгованості.

Отже, підприємство здатне фінансувати дебіторську заборгованість та частину інших активів за рахунок кредиторської заборгованості. Але

потрібно зауважити, що надання однозначної оцінки значенню даного показника є можливим лише працівником підприємства, адже, наприклад, його високе значення може бути свідченням реалізації чіткої стратегії та свідчить про агресивну маркетингову політику.

Проведемо аналіз динаміки показників ділової активності підприємства ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр. (табл. 2.4).

На початок 2015 року значення показника оборотності активів становило 4,25. Це означає, що за допомогою використання кожної гривні активів було вироблено продукції та надано послуг ДП «Е-консалтинг» на суму 4,25 гривень. В 2016 році значення показника оборотності активів знижується і кожна вкладена в активи гривня дозволила отримати 2,51 гривень виручки. Тобто знижується ефективність використання активів ДП «Е-консалтинг» загалом. В 2017 році продовжується зниження показника і на кожну гривню вкладену в активи підприємство отримало 2,48 гривень чистого доходу. Це вказує на постійне зниження ефективності використання активів ДП «Е-консалтинг» протягом усього періоду.

Щодо показника фондівддачі, то він вказує на те, що в 2015 році кожна гривня вкладена в основні засоби принесла підприємству ДП «Е-консалтинг» 8,2 грн. виручки. В 2016 році ефективність використання виробничих і збутових основних засобів знижується на -2,94. В 2017 році відбувається підвищення ефективності використання основних засобів і тому на кожну гривню основних засобів, залучену до операційного процесу, ДП «Е-консалтинг» було виготовлено продукції та надано послуг на суму 6,54 грн.

Таблиця 2.4

**Динаміка показників ділової активності ДП «Е-консалтинг»
за 2015-2017 рр. ***

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2015	2016	2017	2016/ 2015	2017/ 2016	2016/ 2015	2017/ 2016
Оборотність активів, ресурсовіддача, коеф. трансформації	4,25	2,51	2,48	-1,74	-0,02	-40,93	-0,99
Фондовіддача	8,2	5,26	6,54	-2,94	1,28	-35,84	24,29
Коефіцієнт оборотності коштів	8,83	4,81	4,02	-4,02	-0,79	-45,51	-16,35
Період одного обороту коштів	40,77	74,82	89,45	34,05	14,63	83,53	19,55
Коефіцієнт оборотності запасів	32,4	22,86	13,95	-9,55	-8,91	-29,46	-38,96
Період одного обороту запасів (днів)	11,11	15,75	25,8	4,64	10,05	41,77	63,83
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	12,36	6,07	5,66	-6,29	-0,41	-50,91	-6,72
Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	29,14	59,35	63,63	30,21	4,28	103,7	7,21
Коефіцієнт оборотності готової продукції (оборотів)	151,61	106,25	124,02	-45,36	17,77	-29,92	16,73
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	9,38	13,82	16,87	4,44	3,05	0	22,08
Період виробничого циклу (днів)	11,11	15,75	25,8	4,64	10,05	41,77	63,83
Період операц. циклу	40,24	75,1	89,43	34,85	14,33	86,6	19,08
Період фін. циклу	30,87	61,28	72,56	30,42	11,28	98,54	18,41
Коеф. оборотності власного капіталу	14,07	8,43	8,73	-5,64	0,29	-40,06	3,47

*Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг»

В 2015 році оборотні активи здійснили 8,83 обороти. В 2016 році спостерігається зниження показника на -4,02, тобто наявні оборотні активи використовуються менш ефективно. Зниження інтенсивності використання оборотних активів відбувається протягом усього періоду. В 2017 році вони здійснили 4,02 обороти, тобто на -0,79 менше, ніж роком раніше.

Відповідно при зниженні оборотності середній термін обороту зростає. Якщо на початок 2015 року значення показника одного обороту оборотних активів становить 40,77 днів, в 2017 році — 89,45 днів.

В 2015 році запаси здійснили 32,4 оборотів. Якщо коефіцієнт значно перевищує середньогалузеві норми, то це створює ризик, пов'язаний з недостатнім розміром запасів, наслідком якого буде зниження обсягу виручки від реалізації. Занадто високий коефіцієнт може бути ознакою нестачі вільних коштів і сигналом про можливу неплатоспроможність підприємства. Нормальне значення коефіцієнта може коливатися для різних сфер бізнесу від 4 до 8. В 2016 році значення показника знижується на -9,55 у порівнянні з попереднім роком. Це вказує на зниження ефективності управління запасами і може бути ознакою зниження збутової активності. В 2017 році тенденція залишається незмінною і відбувається зниження ефективності використання запасів ДП «Е-консалтинг». В 2017 році вони здійснили 13,95 оборотів.

Відповідно при зниженні оборотності запасів середній термін обороту зростає. Якщо на початок 2015 року значення показника одного обороту запасів становить 11,11 днів, то в 2016 році – 25,8 днів.

Оборотність дебіторської заборгованості в 2015 році склала 12,36, тобто протягом 2015 року дебіторська заборгованість здійснила 12,36 оборотів. В 2016 році значення показника знизилося на -6,29. Це вказує на зниження ефективності управління дебіторською заборгованістю. В 2017

році тенденція незмінна і на кінець досліджуваного періоду дебіторська заборгованість здійснила 5,66 оборотів.

Тому період погашення дебіторської заборгованості протягом усього періоду зростає - на 30,21 днів в 2016 році і ще на 4,28 днів в 2017 році. Це відволікає фінансові ресурси ДП «Е-консалтинг».

Період обороту кредиторської заборгованості в 2015 році склав 9,38, тобто в середньому протягом 2015 року кредиторська заборгованість здійснила оборот за 9,38 днів. В 2016 році значення показника виросло на 4,44 дня. Це вказує на підвищення ефективності управління кредиторською заборгованістю ДП «Е-консалтинг», адже це означає, що підприємство використовує кожну окрему гривню цих коштів протягом тривалішого періоду часу. В 2017 році тенденція незмінна і на кінець досліджуваного періоду кредиторська заборгованість здійснювала оборот за 16,87 днів. Відбувається шлях до врівноваження дебіторської та кредиторської заборгованості. Можна провести оцінку платоспроможності та фінансової стійкості ДП «Е-консалтинг».

Фінансова стабільність підприємства є однією з найважливіших характеристик ефективності діяльності підприємства. Вона залежить від структури зобов'язань підприємства і характеризується співвідношенням власного і залученого капіталу. Для більш детальної оцінки фінансової стійкості підприємства ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 рр. розрахуємо наступні коефіцієнти (табл. 2.5). Наявність власних оборотних коштів дозволяє ДП «Е-консалтинг» проводити гнучку фінансову політику. Також знижується потреба в позикових коштах, у тому числі і короткострокових, що позитивно впливає на фінансову стійкість. В 2015 році значення показника було позитивним і ДП «Е-консалтинг» володіло власними оборотними коштами в розмірі 61117 тис.грн. В 2016 році значення показника становило 80128 тис.грн. На кінець періоду спостерігаємо зниження значення показника.

Таблиця 2.5

**Динаміка показників фінансової стійкості ДП «Е-консалтинг»
за 2015-2017 рр. ***

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2015	2016	2017	2016/ 2015	2017/ 2016	2016 /2015	2017/ 2016
Власні обігові кошти, тис.грн	61117	80128	75185	19011	-4943	31,11	-6,17
Коеф.забезпечення оборотних активів власними коштами	0,38	0,35	0,21	-0,03	-0,14	-7,08	-38,86
Маневреність робочого капіталу	0,56	0,39	1,29	-0,17	0,9	-30,12	232,77
Маневреність власних обігових коштів	0,06	0,01	0,27	-0,05	0,26	-89,36	4157,13
Коеф. забезп. власними обіговими коштами запасів	1,8	2,58	0,77	-0,78	-1,8	-43,09	-69,95
Коеф. покриття запасів	4,08	4,54	1,62	0,46	-2,92	11,19	-64,31
Коеф. фінансової незалежності	0,3	0,29	0,28	-0,01	-0,02	-2,63	-5,6
Коеф. фінансової залежності	3,31	3,4	3,61	0,09	0,2	2,7	5,93
Коеф. маневреності власного капіталу	0,6	0,66	0,51	0,06	-0,15	10	-22,17
Коеф. концентрації позикового капіталу	0,7	0,71	0,72	0,01	0,02	1,14	2,33
Коеф. фінансової стабільності	0,43	0,42	0,38	-0,02	-0,03	-3,73	-7,74
Коеф. фінансової стійкості	0,7	0,64	0,48	-0,06	-0,16	-8,66	-25,54

*Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг»

В 2015 році 37,54 % оборотних коштів формували власні оборотні кошти ДП «Е-консалтинг». В 2016 році значення показника становить 0,35, тобто на кожну гривню оборотних коштів припадає 0,35 гривень власних оборотних коштів. В 2017 році 21,32 % оборотних коштів формували власні оборотні кошти ДП «Е-консалтинг».

Маневреність власних оборотних коштів свідчить про частку абсолютно ліквідних активів у власних оборотних коштах, які забезпечують свободу фінансового маневру. В 2015 році на кожну гривню власних оборотних коштів припадає 0,06 гривень високоліквідних активів. В 2016 році його значення становить 0,01. В 2017 році 27,1 % власних оборотних коштів складають абсолютно ліквідні активи.

В 2015 році на кожну гривню запасів припадає 1,8 грн. власних оборотних коштів. Це означає, що власних фінансових ресурсів повністю вистачало для фінансування запасів. В 2015 році на кожну гривню запасів припадає 1.8 грн. власних оборотних коштів. Це означає, що власних коштів вистачало лише частково для фінансування запасів. В 2016 році значення показника становило 2,58. На кінець досліджуваного періоду значення показника становило 0,77 проти 2,58 в 2016 році, тобто сума власних коштів знижується.

Показник покриття запасів свідчить про те, скільки на одиницю коштів, вкладених в запаси, припадає в сукупності власних оборотних коштів, довго-і короткострокових зобов'язань. Значення нижче 1 свідчить про недостатність коштів для формування запасів. В 2015 році фінансових ресурсів було достатньо для фінансування запасів ДП «Е-консалтинг». В 2016 році значення показника становить 4,54. В 2017 році на кожну гривню запасів доводиться 1,62 грн. фінансових ресурсів.

Коефіцієнт фінансової залежності зворотний показнику автономії. Нормативне значення 1,66-2,5. В 2015 році на кожну гривню власних коштів припадає 3,31 грн. пасивів. Значення у першому році свідчить про

високий рівень фінансових ризиків ДП «Е-консалтинг». В 2016 році значення показника становить 3,4 гривень. В 2017 році на кожну гривню власних коштів припадає 3,61 грн. пасивів, тобто значення показника вище нормативних меж, а це є негативною тенденцією, що свідчить про високий рівень фінансових ризиків досліджуваного підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу свідчить про частку власних оборотних коштів у власному капіталі. В 2015 році на кожну гривню власних коштів припадає 0,6 грн. власних оборотних коштів. В 2016 році значення показника становить 0,66. В 2017 році значення показника зменшилося і на кінець 2017 року становить 0,51.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу свідчить про те, скільки зобов'язань припадає на сукупний обсяг пасивів. В 2015 році на кожну гривню пасивів припадає 0,7 грн. зобов'язань. В 2016 році 70,62 % пасивів були сформовані за рахунок зобов'язань. На кінець досліджуваного періоду на кожну гривню фінансових ресурсів припадає 0,72 грн. зобов'язань.

Показник фінансової стабільності свідчить про забезпеченість заборгованості власними засобами. Перевищення власними коштами позикових свідчить про фінансову стійкість ДП «Е-консалтинг». В 2015 році підприємство було фінансово нестійким. В 2016 році на кожну гривню зобов'язань припадає 0,42 грн. власних фінансових коштів, тобто підприємство було фінансово нестійким в цьому році. На кінець періоду значення показника становило 0,38.

Коефіцієнт фінансової стійкості враховує не тільки власний капітал, але і довгострокові зобов'язання і характеризує рівень фінансової стабільності в перспективі більше 1 року. В 2015 році 69,96 % активів фінансувалося за рахунок постійних або довгострокових джерел фінансування. Нормативним значенням є 0,8 і більше. В 2016 році значення показника становило 0,64, тобто підприємство фінансувало свої

активи на 63,9 % за рахунок стійких джерел формування капіталу. Це значення нижче нормативного. Що стосується значення на кінець року, то воно нижче нормативного.

Проведемо аналіз динаміки показників рентабельності ДП «Е-консалтинг» за 2015-2017 у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Динаміка показників рентабельності ДП «Е-консалтинг»
за 2015-2017 рр., %***

Показники	Роки			Абсолютне відхилення	
	2015	2016	2017	2016/2015	2017/2016
Рентабельність капіталу за чистим прибутком	20,2	5,21	5,3	-15	0,1
Рентабельність власного капіталу	66,95	17,51	18,64	-49,45	1,14
Рентабельність виробничих фондів	35,11	9,86	11,33	-25,25	1,47
Рентабельність реалізованих послуг за прибутком від реалізації	12,67	9,67	11,17	-3,01	1,51
Рентабельність реалізованих послуг за прибутком від операційної діяльності	10,98	8,84	10,5	-2,14	1,66
Рентабельність реалізованих послуг за чистим прибутком	4,76	2,08	2,14	-2,68	0,06
Коефіцієнт реінвестування	2,88	1	0,82	-1,88	-0,18
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,96	0,16	0,14	-0,8	-0,02

*Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ДП «Е-консалтинг»

Рентабельність активів ДП «Е-консалтинг» в 2015 році склала 20,2 %, тобто на кожну гривню активів підприємство отримало 20,2 копійок чистого прибутку. В 2016 році на кожну вкладену в активи гривню було отримано 5,21 копійок чистого прибутку. В 2017 році значення показника рентабельності активів дорівнювало 5,3 %. За 6 міс. 2018 року значення показника рентабельності активів дорівнювало 3,2 %.

Щодо показника рентабельності власного капіталу ДП «Е-консалтинг», то в 2015 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм 66,95 копійок чистого прибутку. Це низький показник, який свідчить про незадовільну ефективність роботи підприємства. В 2016 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм 17,51 копійок чистого прибутку, тобто ефективність роботи за цей рік була низькою. В 2017 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм 18,64 копійок чистого прибутку, що не є високим показником. За 6 міс. 2018 року кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм 12,3 копійок чистого прибутку.

Рентабельність виробничих фондів ДП «Е-консалтинг» в 2015 році склала 35,11 %, тобто на кожну гривню виробничих фондів підприємство отримало 0,35 грн. чистого прибутку. В 2016 році на кожну вкладену у виробничі фонди гривню було отримано 0,1 грн. чистого прибутку. В 2017 році значення показника рентабельності виробничих фондів дорівнює 11,33 %.

Показник рентабельності продажів за прибутком від реалізації показує скільки припадає прибутку від продажів на одиницю виручки. Він дозволяє визначити суму, яка залишається після вирахування собівартості, комерційних і управлінських витрат на покриття інших витрат (інших операційних витрат, відсотків за кредит, податку на прибуток). В 2015 році значення показника становило 12,67 %. Тобто в ДП «Е-консалтинг» залишалися кошти для здійснення інших витрат. В 2016 році рентабельність продажів по прибутку від реалізації становить 9,67 %. На кінець досліджуваного періоду кожна гривня виручки дозволила отримати 0,11 гривень прибутку від реалізації.

Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком показує скільки припадає чистого прибутку на одиницю виручки. Як правило, підприємство, де менеджмент працює на високому рівні, мають більш

високі доходи, оскільки вони краще розпоряджаються доступними ресурсами. В 2015 році кожна отримана гривня виручки дозволила отримати 0,05 грн. чистого прибутку. В 2016 році рентабельність продажів по прибутку від реалізації становить 2,08 %. На кінець 2017 року значення показника становило 2,14 %.

Чистий прибуток, що залишився для самофінансування підприємства, може бути розподілений по статутному і резервному фондам або залишатися як нерозподілений. В активах він може бути спрямований на фінансування будь-яких майнових об'єктів. Нерозподілений прибуток є власністю засновників, і тому збільшує суму власного капіталу, а сума збитку відповідно його зменшує. Так як значення показника більше 1, то це означає, що був не тільки реінвестований прибуток, а й вкладені додаткові кошти інвесторів в роботу підприємства. В 2017 році 82,44 % чистого прибутку було спрямовано на збільшення суми резервного фонду та нерозподіленого прибутку.

Коефіцієнт стійкості економічного зростання вказує на темп росту власного капіталу за рахунок чистого прибутку. В 2015 році 96,28 % власного капіталу ДП «Е-консалтинг» було збільшено за рахунок чистого прибутку. В 2016 році 16,1 % власного капіталу було збільшено за рахунок чистого прибутку. На кінець періоду значення показника становить 14,06%.

Отже, проведений фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства за 2015-2017 рр. дозволив виявити ряд проблем в фінансово-господарській сфері підприємства (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Виявлені проблеми на основі аналізу показників фінансово-господарської діяльності підприємства ДП «Е-консалтинг»

№	Ідентифікація проблеми
1	Зниження ряду показників ліквідності, з одночасним зростанням питомої ваги виробничих запасів у поточних активах
2	Фінансова нестійкість підприємства
3	Збільшення частки важкореалізовних активів
4	Значне зростання кредиторської заборгованості з одночасним зростанням дебіторської заборгованості
5	Існування великого ризику втрати власного капіталу
6	Погіршення ділової активності підприємства на ринку

*Джерело: розроблено автором

Для вирішення зазначених проблем ДП «Е-консалтинг» можна запропонувати керівництву підприємства такі заходи, як: контролювання співвідношення дебіторської заборгованості і кредиторської заборгованості; ведення оперативного контролю за надходженням готівки; своєчасне визначення сумнівної заборгованості; відстрочка виплати дивідендів і винагород за виробничі результати (у випадку згоди участі в санації власників і персоналу підприємства); забезпечення швидкої оборотності капіталу.

До найважливіших заходів для збільшення ліквідних активів для досліджуваного підприємства можна віднести:

- поліпшення керування активами. Приділити особливу увагу дебіторської заборгованості. Повинний створюватися щоденний звіт про стан дебіторської заборгованості. Фінансові служби підприємства повинні розробити межу дебіторської заборгованості з урахуванням фінансових можливостей підприємства. Поліпшити керування оборотними коштами, тому що аналіз показав, що близько 25% робочого капіталу не діє і не беруть участь у виробництві;

- підвищення якості послуг. Також необхідно реалізувати частину основних фондів підприємства, що безпосередньо не беруть участь у процесі виробництва;
- оптимізація структури оборотного капіталу;
- реорганізація економічних служб із метою підвищення ефективності їхнього функціонування в напрямку збільшення обсягів надання послуг;
- рефінансування дебіторської заборгованості (переклад її в інші, ліквідні форми оборотних активів: кошти, короткострокові фінансові вкладення і т.д.).

Проведення відповідних заходів дозволить не тільки знизити ризик неплатоспроможності, але і закріпить фінансовий стан нормальної стійкості в довгостроковому періоді.

2.2. Оцінка інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг»

Міжнародна діяльність підприємства здійснюється у сфері ІТ-консалтингу та передбачає впровадження для іноземних підприємств CRM-систем (Customer Relationship Management). За масштабами діяльності з постачання програмного забезпечення CRM Microsoft, про що свідчать показники чистого доходу та прибутку, ДП «Е-консалтинг» - одне із найбільших на ринку України та помітне - в Європі. Воно, як зазначалось, успішно реалізує проекти в 32 країнах Європи та Азії по автоматизації контакт-центрів, управління бізнес-процесами в роздрібній торгівлі, у банківській сфері, поштово-транспортної галузі та автодилерів.

Основні напрями діяльності компанії для вітчизняних та іноземних замовників полягають у наступному:

- впровадження системи управління взаєминами з клієнтами на платформі Microsoft Dynamics™ CRM;

- впровадження галузевих рішень XRM на платформі Microsoft Dynamics™ CRM з врахуванням специфіки бізнесу;
- рішення в галузі технічного захисту інформації (компанія входить до Реєстру експертів з питань технічного захисту інформації).

Міжнародна стратегія CRM ДП «Е-консалтинг» заснована на використанні управлінських та інформаційних технологій, за допомогою яких компанія збирає інформацію про своїх клієнтів на всіх стадіях їх життєвого циклу від залучення та утримання до програм лояльності, вилучає з нього інформацію та використовує її в інтересах свого бізнесу для побудови взаємовигідних взаємовідносин. Результатом застосування CRM ДП «Е-консалтинг» є збільшення конкурентоспроможності та прибутку, тому що відносини, побудовані на основі персоніфікованого підходу, дозволяють залучати нових клієнтів та зберігати старих.

Процес впровадження CRM-систем ДП «Е-консалтинг» включає наступні етапи:

- визначення мети і завдань впровадження системи. Ув'язка їх зі стратегічними бізнес-цілями компанії. Розуміння того, наскільки вони узгоджуються, здійсненні і актуальні саме в даний момент часу, в даний ринковому середовищі. Визначення набору першочергових організаційних змін в компанії;
- опрацювання плану впровадження ключових блоків і модулів. Планування ресурсів, форм звітності за проектом підрозділами ДП «Е-консалтинг»;
- організація центру впровадження CRM, визначення кола осіб (топ-менеджерів, консультантів, керівників проекту, підрядників, ІТ-фахівців), відповідальних за технологічне впровадження, розробку бізнес-процесів, інтеграцію нового і вже поставленого програмного забезпечення, обладнання;

- створення системи комунікацій, які забезпечують взаємодію підрозділів ДП «Е-консалтинг» (маркетинг, продажі, сервіс та ін.). В рамках концепції CRM, організація засобів доступу до загальних баз даних через Інтернет і інтранет;
- детальне опрацювання циклу маркетингових комунікацій ДП «Е-консалтинг», включаючи конкретні процедури і регламенти для планування, управління і оцінки маркетингових програм;
- об'єднання інформації про поточні та перспективні споживачах в єдину базу даних, виключення можливості дублювання інформації. Визначення складу і форматів вихідних даних про споживачів, процедур і засобів занесення інформації в базу. Розробка системи додатків (на базі інструментальних засобів, які зазвичай входять до складу пакета CRM), що враховують конкретні особливості організації та її внутрішні бізнес-процеси;
- розробка системи процедур, регламентів і алгоритмів взаємодії працівників фірми з клієнтами на основі загальної стратегії. Розробка бізнес-логіки взаємодії всіх процесів фронт і бек-офісу, в тому числі трансакційних;
- визначення метрик і критеріїв оцінки ефективності роботи підрозділів і окремих працівників в рамках системи.

В процесі ознайомлення з практикою організації інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності, нами виявлено низку проблем, які можна ідентифікувати за критерієм чинників:

Технологічні причини. Мали місце випадки, коли пропадали дані про клієнтів, іноді повністю. Відбуваються збої при експорті та обміні даними з іншим софтом. Ситуація, характерна для використання неліцензійного софту малокваліфіковану персоналом. В цьому випадку слід шукати доступні за ціною і надійні CRM- рішення, відповідні вашим реальним потребам і можливостям, а не бажанням техперсоналу.

Функціональні причини. Часто CRM-систему незручно використовувати для конкретних завдань. В результаті вона замість робочого інструмента перетворюється в заважає фактор.

Персонал починає паралельно вести списки своїх клієнтів в електронних таблицях. Спостерігається при використанні коробкового софта без можливостей сто перенастроювання. Слід добре подумати, яка CRM-система вам потрібна. І потім або шукайте відповідну коробочну систему, або замовляйте розробку, або готуйте бюджет для покупки багатофункціональної системи з великими можливостями для її налаштування.

Організаційні причини. Персонал не користується можливостями CRM, хоча в цьому є потреба. Ніхто не будує "воронку продажів", не аналізує взаємини з клієнтами всіма доступними інструментами. Це буває при покупці дорогих рішень, коли підготовка ІТ-фахівців значно вище рівня знань фахівців з продажу та маркетингу або у останніх хронічно не вистачає часу.

ДП «Е-консалтинг» не лише здійснює експорт послуг із впровадження CRM – систем, але й є середовищем їх використання та тестування. Перевагами цього є:

- вся інформація про клієнтів зберігається в одному місці, в єдиному форматі. Її можна переглядати і аналізувати, при бажанні архівувати;
- інформація перестала губитися на всіх ділянках - від секретаря до менеджера. Усі вхідні звернення вводяться і фіксуються;
- компанії-клієнти, у т.ч. міжнародні розподіляються між співробітниками. В результаті припинилися дублюючі дзвінки одному замовнику і пет забутих клієнтів;
- чи не втрачається інформація при догляді співробітника. Його клієнти легко перерозподіляються між іншими співробітниками. Вся історія взаємин з клієнтами доступна;

- якщо співробітника немає на місці, можна розібратися в ситуації з допомогою інформації, яку він залишив в CRM;
- зручно аналізувати роботу менеджерів з допомогою різних запитів. Видно, з ким і як він працював сьогодні або па минулого тижня;
- стає абсолютно зрозумілою і прозорою історія продажів - видно, які клієнти з яких груп і регіонів, яких менеджерів платять гроші;
- є багато можливостей для аналізу маркетингу, видно реакція на рекламу.

До непрямих, позитивних ефектів можна віднести збільшення продажів, хоча прямого зв'язку немає. Побічно продажі збільшуються за рахунок того, що менеджери працюють більш ефективно і швидко. Підвищення якості обслуговування також прямо не залежить від впровадження CRM.

Нами було також виявлено, що при організації аналітичного забезпечення міжнародної економічної діяльності ДП «Е-консалтинг» здійснюються стратегічні помилки, зокрема CRM-системи розглядаються виключно як функція маркетингу. За дужки CRM-систем виносяться дослідження і розробки по створенню нових товарів і послуг, хоча формально ця функція декларується. Сьогодні неможливо забезпечити конкурентоспроможність, що не розробляючи нові, досконаліші товари на базі вивчення потреб клієнтів. Друга помилка є наслідком першої: послідовність CRM-рішень трактується як коло. Вивчення покупця - інформування конкретного покупця про товар - облік індивідуальних побажань клієнта - продаж товару - післяпродажне обслуговування - вивчення покупця. Введення в структуру CRM-рішень НДДКР відразу перетворює коло в спіраль. Кожен наступний контакт із задоволення потреб покупця повинен відбуватися на базі вдосконаленого варіанту товару.

Спіралеподібну концепцію CRM-підходу, яким користується ДП «Е-консалтинг», можна представити таким чином:

- дослідження ринку (вивчення потреб покупця);
- визначення рівня вимог покупця до товару;
- проведення НДДКР по досягненні бажаних параметрів;
- тестування дослідного зразка у споживача;
- освоєння серійного виробництва;
- реклама інновації;
- уявлення серійного зразка;
- облік індивідуальних вимог для кожного конкретного клієнта;
- продаж індивідуалізованого товару;
- навчання користуванню товаром;
- індивідуалізований післяпродажний сервіс;
- дослідження потреб в процесі надання сервісних послуг;
- виявлення нових вимог покупця.

Рух інформації в ДП «Е-консалтинг» здійснюється організацією документообігу, який складається з руху документів в паперовій та електронній формі. Частина документів підлягає обов'язковому зберіганню від початку створення підприємства ДП «Е-консалтинг» до його ліквідації. До таких документів належать:

- установчі документи;
- протокол (протоколи) зборів засновників, що містить рішення про створення Товариства та про затвердження грошової оцінки негрошових внесків до статутного капіталу, а також інші рішення, пов'язані зі створенням Товариства;
- документ, що підтверджує державну реєстрацію;
- документи, що підтверджують права на майно, яке перебуває на його балансі;
- внутрішні документи;

- висновки ревізійної комісії, державних і муніципальних органів фінансового контролю;
- список учасників, протокол про затвердження цього списку і положення про список учасників.

Нами також виявлено основні проблеми інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності(МЕД) ДП «Е-консалтинг», що представлено в узагальненому вигляді в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Основні проблеми інформаційного забезпечення міжнародної економічної діяльності ДП «Е-консалтинг»

№	Проблеми інформаційного забезпечення МЕД ДП «Е-консалтинг»
1	Відірваність бухгалтерського обліку від інформаційної системи підприємства
2	Система електронного документообігу ДП «Е-консалтинг» тяжіє до так званих «традиційних» СЕД, які автоматизують тільки вузьку сферу «канцелярського» документообігу
3	Низький показник якості формування уніфікованого інформаційного банку
4	Невисокий рівень показника організації підсистем збору інформації, діагностики процесу управління
5	Низький ступінь використання методів аналізу і планування показників міжнародної економічної діяльності в процесі управління підприємством

*Джерело: розроблено автором

Таким чином, в результаті проведеного дослідження нами було зроблено висновок про те, що є досить велика кількість об'єктивних причин для вдосконалення інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг» шляхом модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг» - впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» з доопрацюванням конфігурації під потреби консалтингового підприємства, що здійснює міжнародну економічну діяльність.

2.3. Аналіз ефективності міжнародної діяльності ДП «Е-консалтинг»

Проведемо дослідження міжнародної діяльності підприємства ДП «Е-консалтинг» та його організаційно-економічних пріоритетів.

ДП «Е-консалтинг» реалізовано понад 3000 проектів, серед яких є багато резонансних проектів для вітчизняних та зарубіжних клієнтів, найбільш масштабні представлено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Найбільші проекти ДП «Е-консалтинг» з надання консалтингових послуг вітчизняним та міжнародним компаніям по рокам

Рік	Проекти	Галузь/ сфера для надання послуг
2015	- Call-центр на платформі Microsoft Dynamics™ CRM для Державного Ощадного банку України. Реалізація проекту дозволила створити схему виплат депозитів вкладникам проблемних банків «Родовід» та «Укрпромбанк» через Ощадний банк України. У результаті — вже за перші 24 дні функціонування системи обслуговування було надано 117 тис. клієнтів, не враховуючи 30 тис. вкладників, які скористалися функцією самообслуговування через веб-портал банку. Завдяки впровадженню рішення оператори call-центру змогли формувати не конфліктуючі графіки роботи 1750 операціоністів Ощадбанку, які приймали кожного клієнта окремо в конкретно призначений час в одному із 450 відділень банку. Це дозволило уникнути великих черг, скандалів та інших непорозумінь під час виплат. - Упровадження системи Microsoft Dynamics™ CRM в групі компаній «AIC». - Постановня комп'ютерної техніки та послуги з IT-консалтингу для телевізійної компанії ТОВ ТРК «Студія 1+1».	Банківська сфера
2016	- укладена угода з «Microsoft» і отримана компетенція Microsoft Business Solution, яка дає право продавати ліцензії Microsoft Dynamics CRM, Navision, Axapta; - статус «Central and Eastern Europe Microsoft Dynamics Financial Services Partner of the Year».	IT-сфера
2017	- Сертифікацію пройшли наступні CRM-рішення від «Е-Консалтинг»: XRM B2B Sales, XRM Loyalty.	Торгівельна сфера

*Джерело: розроблено автором на основі даних ДП «Е-консалтинг»

Компанія «Е-Консалтинг» сертифікована відповідно до вимог міжнародного стандарту управління якістю ISO 9001:2000 щодо:

- системної інтеграції (розробка і впровадження корпоративних рішень, автоматизація бізнес-процесів);

- ІТ-консалтингу (планування та розробка інформаційних систем, реорганізація існуючих систем, впровадження інтегрованих систем управління підприємством);
- виробництва персональних комп'ютерів і серверів.

Проходження сертифікації за стандартами ISO дозволяє компанії реалізовувати стратегію, направлену на виняткову увагу до якості послуг.

ДП «Е-консалтинг» має широкий асортимент експорту консалтингових послуг, видова структура якого представлена в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Асортиментна структура експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» в 2015-2017 рр., у %*

Асортиментні групи послуг	2015	2016	2017
XRM ® Banking — галузеве рішення «Е-Консалтинг» для управління процесами корпоративного і особистого кредитування в банках	5	4	4
XRM ® Collection — галузеве рішення для управління колекторськими компаніями	7	5	4
XRM ® Insurance — галузеве рішення для управління Страховими Компаніями	18	16	12
XRM ® BankAssurance — галузеве рішення для управління процесами поновлення договорів зі страхування заставного майна	12	9	8
XRM ® Leasing — галузеве рішення для управління Лізинговими Компаніями	8	8	9
XRM ® Investing — галузеве рішення для управління компаніями, що інвестують у будівництво	14	10	9
XRM ® Stadium — галузеве рішення для управління стадіоном і Клубами	5	3	2
XRM ® Distribution — галузеве рішення для управління дистриб'юторськими компаніями	3	4	5
XRM ® Delivery — галузеве рішення для управління і доставки вантажів	7	9	9
Hosted XRM ® (Оренда XRM ®, хостинг XRM ®) — багатомовний сервіс для підприємств будь-якої сфери бізнесу допомагає примножити прибутковість підприємства і розширити клієнтську базу	9	12	14
XRM ® Marketing — галузеве рішення для управління рекламними компаніями	3	7	11
XRM ® Loyalty — галузеве рішення для управління лояльністю (фіделізацією) в мережових комерційних структурах	6	6	7
XRM ® Strategic Assets Management, Property & Facility — галузеве рішення для управління процесами комерційного обслуговування будівель	3	7	6
Разом	100 %	100 %	100 %

*Джерело: розраховано автором на основі даних ДП «Е-консалтинг»

Аналізуючи дані щодо асортиментної структури експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» можна з впевненістю сказати, що експортна складова маркетингових послуг, послуг по примноженню прибутковості підприємства і розширенню клієнтської бази, управління лояльністю має тенденцію за останні три роки до підвищення, в той час як частка послуг по знаходженню рішень для стадіонів та клубів чи управління процесів по страхуванню майна - знижується.

Динамізм міжнародного статусу та авторитету демонструє те, що компанія ДП «Е-консалтинг» в 2017 році визнана переможцем в Європі в номінації краще CRM-рішення: E-consulting Central and Eastern Europe Microsoft Dynamics Financial Services Partner of the Year.

Рішення XRM ® Insurance для страхового бізнесу, розроблене на платформі Microsoft Dynamics TM CRM, було визнано кращим серед 2000 рішень партнерів Microsoft в усьому світі, і увійшло до числа фіналістів номінації Microsoft Dynamics Financial Services Partner, отримавши статус Finalist Partner Microsoft Dynamics Financial Services.

Відповідно ДП «Е-консалтинг» діє безпосередньо на міжнародному ринку, але географічна структура на зараз не дуже широка, зазначена в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Географічна структура експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» в 2015-2017 рр., у %*

Країни компаній-замовників	2015	2016	2017
Німеччина	25	27	28
Казахстан	21	23	25
Італія	14	10	10
РФ	23	22	18
Інші	17	18	19
Разом	100	100	100

*Джерело: розраховано автором на основі даних ДП «Е-консалтинг»

Аналізуючи дані щодо географічної структури експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» можна з впевненістю сказати, що діяльність підприємства на міжнародному ринку розширюється зі збільшенням продуктів та впровадженням нових послуг.

Відповідно на основі даних, наданих підприємством, нами було розраховано показники ефекту та ефективності експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» (Табл. 2.12.)

Таблиця 2.12

Ефект та ефективність експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» в 2015-2017 рр., тис. грн*.

Показники	2015	2016	2017
Сукупні витрати при наданні консалтингових послуг компаніям-нерезидентам	92884	95664	99642
Чистий дохід від надання консалтингових послуг компаніям-нерезидентам	134332	134609	140303
Ефективність експорту консалтингових послуг	1,45	1,41	1,41
Ефект експорту консалтингових послуг	41448	38945	40661

*Джерело: розраховано автором на основі даних ДП «Е-консалтинг»

Відповідно з таблиці ефекту та ефективності експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» можемо зробити висновки, що найвищий рівень ефективності експорту консалтингових послуг компанії ДП «Е-консалтинг» спостерігався відповідно в 2015 році, а вже відповідно 2016-2017 ефективність знизилась та була рівною. Також можемо бачити, що ефект експорту консалтингових послуг ДП «Е-консалтинг» мав найнижчий показник у 2016 році, а найвищий – у 2015 році.

Пропонуємо визначити сильні та слабкі сторони компанії ДП «Е-консалтинг» та виявити можливості та потенційні загрози для її міжнародної діяльності компанії, використовуючи SWOT-аналіз підприємства (табл. 2.14). Звідси буде можливим надати компанії аналіз та

використати його як черговий етап розробки стратегічного плану підприємства або його коригування, виправивши потенційні загрози та використавши можливості.

Таблиця 2.14

Матриця SWOT-аналізу для ДП «Е-консалтинг»

	Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
Внутрішнє середовище	Висока якість інформаційних продуктів Приймає участь у міжнародних проектах, виставках Великий досвід роботи на ринку Наявність міжнародних сертифікатів Зростання числа споживачів Впровадження новітніх технологій Наявність постійних клієнтів Встановлені стабільні зв'язки з постійними клієнтами Перспективність та динамічність політики, що її проводить керівництво підприємства	Постійна необхідність у великих інноваційних інвестиціях Зменшення частки на ринку консалтингу
	Можливості (O)	Загрози (T)
Зовнішнє середовище	Поява нових ділових партнерів-нерезидентів. Зростання потреб підприємств різних галузей у консалтингу Доступ до новітніх технологій в сфері консалтингу та комп'ютерних послуг	Велика кількість конкурентів Недоліки системи оподаткування ІТ - консалтингу Ймовірність покращення конкурентними організаціями своїх маркетингових програм Економічна та політична нестабільність в Україні.

На основі отриманих даних можна визначити стратегії, які можна рекомендувати ДП «Е-консалтинг» для успішного розвитку:

1. Сильні сторони (S).

а) можливості (O): стратегія посилення позицій на ринку: забезпечення високого рівня поінформованості споживачів; набір висококваліфікованих

співробітників; привернення уваги можливих клієнтів; реалізація програми навчання фахівців; реклама своїх послуг.

б) загрози (Т): стратегія концентрованого зростання: удосконалення збору маркетингової інформації; перехід на більш зручну систему оподаткування; реалізація програми навчання фахівців; набір кваліфікованого персоналу;

2. Слабкі сторони(W).

а) можливості (О): стратегія концентрованого зростання: створення відділу інноваційних послуг; подальше освоєння ринку консалтингових послуг; оновлення та покращення послуг компанії.

б) загрози (Т): стратегія диверсифікованого зростання, а саме горизонтальної диверсифікації: привернення уваги нових клієнтів шляхом формування нових послуг.

Отже, для ДП «Е-консалтинг», після проведеного SWOT-аналізу найбільш значимими і вірогідними виявилися можливості розширення частки ринку, розширення спектру послуг та покращення тих послуг, котрі надаються наразі.

Стратегія має бути направлена на максимальне використання можливостей, що надаються, і максимально можливий захист від загроз.

Висновки до другого розділу

ДП «Е-консалтинг» - вітчизняне підприємство, що здійснює господарську діяльність на вітчизняному та міжнародному ринках щодо постачання програмного забезпечення в області CRM Microsoft. Успішно реалізує проекти в 32 країнах Європи та Азії по автоматизації контакт-центрів, управління бізнес-процесами в роздрібній торгівлі, у банківській сфері, поштово-транспортної галузі та автодилерів.

Аналіз основних напрямів діяльності компанії дозволив виокремити як пріоритетні наступні:

- впровадження системи управління взаєминами з клієнтами на платформі Microsoft Dynamics™ CRM;
- впровадження галузевих рішень XRM на платформі Microsoft Dynamics™ CRM з врахуванням специфіки бізнесу;
- рішення в галузі технічного захисту інформації (компанія входить до Реєстру експертів з питань технічного захисту інформації).

Для ДП «Е-консалтинг», після проведеного SWOT-аналізу найбільш значимими і вірогідними виявилися можливості розширення частки ринку, розширення асортименту послуг. Після позиціювання погроз було виявлено, що до критичного стану підприємство може привести перемикання споживачів на продукцію підприємств конкурентів; до руйнування підприємства або його виходу з галузі може привести обмежувальна політика державних органів, наприклад, збільшення зборів, зростання податків, посилення регулювання рівня цін на продукцію, примусова реалізація продукції для соціальних об'єктів за заниженими цінами. Стратегія має бути направлена на максимальне використання можливостей, що надаються, і максимально можливий захист від погроз.

Ознайомлення із практикою організації інформаційної підтримки міжнародної економічної діяльності дозволяє констатувати, що на підприємстві ДП «Е-консалтинг» досягнуто середній рівень

інформаційного забезпечення, тобто недостатньо повно, це обумовлено тим, що низький ступінь мають такі показники, як «ступінь використання методів аналізу і планування в процесі управління підприємством» та «критерій наявності інформаційних зв'язків з іншими підприємствами». Для того, щоб інформаційне забезпечення процесу управління ДП «Е-консалтинг» було ефективним необхідно, щоб всі критерії виконувалися на максимум. В результаті проведеного дослідження було зроблено висновок про те, що є досить велика кількість об'єктивних причин для вдосконалення інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг» шляхом модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг» - впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» з доопрацюванням конфігурації під потреби підприємства.

Аналіз фінансового стану засвідчив, що в окресленому періоді відбулося зниження низки показників ліквідності, з одночасним зростанням питомої ваги виробничих запасів у поточних активах, збільшення частки важкореалізовних активів, значне зростання кредиторської заборгованості з одночасним зростанням дебіторської заборгованості, існування великого ризику втрати власного капіталу, відносного зниження ділової активності підприємства на ринках країн ЄС.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДП «Е-КОНСАЛТИНГ»

3.1. Імплементация зарубіжного досвіду інформаційного аналітичного забезпечення міжнародної діяльності підприємств.

Стан та динамізм впровадження інформаційного забезпечення компаніями у сфері ІЕ-консалтингу зумовлені постійною трансформацією консалтингового ринку і диверсифікацією видів діяльності. Для того, щоб розробити рекомендації для удосконалення міжнародної діяльності досліджуваного підприємства, використаємо підходи ряду міжнародних професійних організацій, як Європейська федерація асоціацій консультантів з економіки і управління (FEACO) і Інститут менеджмент-консультантів (ІМС) для ідентифікації сучасних трендів в менеджмент-консалтингу, світовому консалтинговому ринку в розрізі: видової структури, географічної структури (по регіонам і країнам), структури з клієнтським секторам, обсягів консалтингового ринку і частки ринку у ВВП країн.

Наразі в розвитку європейського консалтингового ринку, що є одним із пріоритетних для ДП «Е-консалтинг», спостерігається досить чітка тенденція часткової зміни його видової структури та темпів приросту, що є своєрідним відображенням змін потреб компаній в різноманітних видах консультування. Результати дослідження аналітиків FEACO, проведеного у співпраці з національними європейськими асоціаціями управлінського консалтингу, свідчать, що європейський ринок консалтингових послуг має стійку позитивну динаміку і зріс на 432%, або більш ніж в 5 разів у 2017 р. в порівнянні 2015.

Таблиця 3.1.

Динаміка європейського ринку консалтингових послуг, 2015-2017рр.

Роки	Обсяг європейського ринку КП (млрд. євро)	Приріст, у %
2015	86,7	-
2016	83,7	2,9
2017	89,0	3,2

Буквально за три роки (це період існування компанії ДП «Е-консалтинг») ринок консалтингу збільшився на 5,3 млрд.євро і досяг 89 млрд. євро.

Узагальненнями нами у фаховій літературі даних щодо тенденцій консалтингової індустрії засвідчило відсутність єдиної методологічної системи консалтингу, стандартів ідентифікації меж управлінського консультування і єдиних підходів до класифікації послуг. У звіті ООН, присвяченому консалтинговій індустрії, відзначається те, що на даний час не існує жодних офіційних правил чи міжнародних стандартів для регулювання статистичного обліку консалтингової індустрії як на національному, так і на міжнародному рівнях. Саме з цих причин існують суттєві відмінності у міжнародних статистичних даних міжнародних організацій, асоціацій і консалтингових компаній.

Залежно від особливостей кожного національного ринку, варіація та тип консалтингових послуг відрізняються за змістом і рівнем якості. Встановити певні чіткі секторальні рамки консалтингової діяльності досить складно, оскільки вони суттєво різняться в різних країнах як за видами, так і за класифікацією. Наприклад, в США бюро статистичних досліджень виділяє такий вид консалтингових послуг як консультування з компенсацій та виплат, який відсутній в європейських класифікаційних підходах.

Крім того, структурна ідентифікація консалтингової галузі є складною проблемою, оскільки поділ на сегменти консалтингових послуг розрізняється залежно від компанії, консалтингової асоціації або дослідницької компанії, також регіону світу. Найбільш поширеною на сьогодні є сегментація ринку консалтингових асоціацій та дослідницьких компаній. Так, за даними дослідницької компанія Kennedy Consulting Research&Advisory консалтинговий ринок за видами послуг сегментується таким чином: ІТ-консалтинг складає біля 46% ринку, другу позицію займають послуги з бізнес консультивання – 26%, далі слідує операційний менеджмент, який складає 15%, стратегічний консалтинг – 8% і кадровий консалтинг складає близько 6 % ринку[1]. Британська асоціація менеджмент консультантів виділяє більше сегментів сучасного консалтингового ринку і структурує його на такі елементи, як: ІТ-консалтинг, програмний і проектний менеджмент, операційний, фінансовий, стратегічний, кадровий консалтинг, аутсорсинг, консалтинг з бізнес процесів і реінжинірингу, управління змінами. Структуру доходів за ключовими секторами європейського ринку управлінського консалтингу наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2.

Структура європейського ринку консалтингових послуг в 2015-2017 рр. за ключовими сегментами

Сегмент ринку	2015		2016		2017	
	Млн.євро	%	Млн.євро	%	Млн.євро	%
Бізнес-консалтинг	36414	42	35991	43	43100	50
ІТ-консалтинг	12138	14	11718	14	12930	15
Розвиток та інтеграції	18207	21	15066	18	16378	19
Аутсорсинг	14739	17	15903	19	10344	12
Інші галузі	5202	6	5022	6	3448	4
Всього	86700	100	83700	100	89000	100

Як видно, за досліджуваний період сектор бізнес-консалтингу («Business Consulting») стабільно лідирував в структурі консалтингового ринку і помітно зміцнив свої позиції в порівнянні з іншими.

Такий сектор як аутсорсинг за досліджуваний період зменшився і в 2017 р. складав 12%, що на 5 процентних пунктів менше ніж в 2015 р. Сектор розвитку та інтеграції мав відносно стабільну питому вагу на ринку, але його частка порівняно з 2015 р зменшилась на 2 процентних пункти і становила в 2017 р. 19%.

Консалтинг з інформаційних технологій в Європі швидко скорочується. Слід нагадати, що в Україні і в інших країнах СНД ІТ-напрямок консалтингу традиційно займає майже половину ринка. Це пояснюється тим, що вітчизняні компанії активно впроваджують інформаційні технології для вирішення управлінських проблем. Проте самі по собі інформаційні технології не можуть слугувати панацеєю від проблем бізнесу, що змушує менеджерів з часом все більше прибігати до стратегічного консалтингу, консалтингу з управління проектами, фінансового консалтингу. Причинами зниження попиту на ІТ-консалтинг в Європі є те, що в штаті багатьох компаній з'явилися кваліфіковані ІТ-фахівці, які взяли на себе вирішення питань, пов'язаних з впровадженням інформаційних технологій власними силами. Однак зростання компаній змушує їх впроваджувати все більш складні програмні комплекси, які повинні органічно інтегруватися в уже існуючими рішеннями. Тому попит на послуги в галузі системної інтеграції не знижується.

Внутрішньогрупова структура такого виду як бізнес-консультування є достатньо неоднорідною за країнами, проте найбільшу частку займав стратегічний та операційний консалтинг. Найбільший попит на послуги зі стратегічного управління в 2017 р. спостерігався в таких країнах, як Австрія (36%), Фінляндія (24,8%). Слід констатувати, що в європейські країни подібно до світових тенденцій послабили інтерес до цього напрямку

консультування, який останнім часом мав тенденцію до зниження. Консультування з операційного менеджменту домінувало у Франції - 37,6%, Словенії – 29,5%, Португалії – 27,6%. Найбільший попит на консалтинг в сфері управління змінами (менеджмент змін) спостерігався у Греції – 26,5%, Великобританії – 19% та Ірландії – 15,7%. Підвищення інтересу до цього виду консультування пояснюється необхідністю виправлення ситуації після світової фінансової кризи та намаганням управлінців знайти нові шляхи підвищення ефективності діяльності шляхом оптимізації ресурсів і реалізації проектів розвитку.

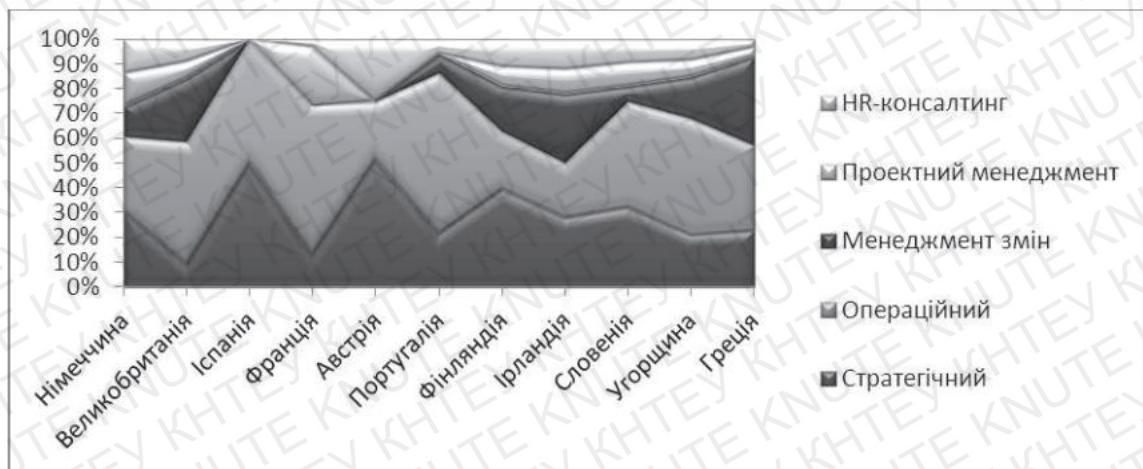

Рис.3.1. Структура бізнес-консалтингу по європейських країнах у 2017 р. []

Визначення тенденцій на ринку міжнародного консалтингу важливе з точки зору розуміння динаміки попиту клієнтів в розрізі його видової структури. Саме з огляду на це нами рекомендується впровадження сучасного інформаційно-аналітичного забезпечення управління в ДП «Е-консалтинг» в контексті європейських та світових трендів, враховуючи разом з тим специфіку бізнес-середовища сучасної України.

Пропонується для удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством ДП «Е-консалтинг» модернізація інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація

«Управління 10.2» с доопрацюванням конфігурації під потреби ДП «Е-консалтинг».

Введення цієї системи відразу дозволить автоматизувати більшість бізнес-процесів ДП «Е-консалтинг», зняти з персоналу обов'язки пов'язані з ручним введенням і аналізом інформації, та дозволити їм зосередитися на їх головній меті, обслуговуванні корпоративних клієнтів. Також використання сучасної платформи, дозволяє забезпечити можливість розширення функціоналу програми, за рахунок розробки додаткових модулів.

У даній конфігурації інформаційної системи впроваджуваного програмного продукту на базі платформи 1С: Підприємство 8.0 відводяться наступні ролі:

- Реєстрація продажів послуг на міжнародний ринок - це додаток є основним робочим додатком на платформах де працюють з клієнтами;
- Збір і аналіз інформації про продажі та надання послуг (у вигляді звітів, що настроюються) може відбуватися як в ручному так і в автоматичному режимах і не вимагає додаткового рутинної праці операторів.
- Процес замовлення послуг. Можливо автоматичне формування замовлення, також відбувається відстеження стану замовлення.

Завдання глибокого аналізу і прийняття управлінських рішень залишилися не в межах даного пакета, тому архітектура рішення від 1С є більш закритою, ніж архітектура продукту Microsoft Access. Можливо, в подальшому ці функції і будуть розроблені і інтегровані в даний програмний продукт, але на даний момент цього нема. Так як це зажадає додаткових значних матеріальних і тимчасових витрат на перенесення накопиченого багажу напрацювань на нову платформу.

Завдання тісної інтеграції бухгалтерського обліку ДП «Е-консалтинг» в інформаційну систему вирішена частково, обробка даних в

ній буде здійснюватися, як і раніше, але ось обмін даними з іншими вузлами системи істотно покращиться, за рахунок прямого завантаження документів в електронному вигляді в базу даних бухгалтерської програми. Що істотно скоротить обсяг ручного введення документів в програму.

3.2. Обґрунтування проекту модернізації інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг».

Як зазначалося, для удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності підприємства ДП «Е-консалтинг» рекомендується нами модернізація інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління Торгівлею 10.2» с доопрацюванням конфігурації під потреби підприємства.

Розрахунок необхідних інвестицій на модернізацію інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Розрахунок початкових інвестицій на модернізацію інформаційної системи ДП «Е-консалтинг»

Елементи витрат	Сума, грн.
Вартість програмного забезпечення «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» + ліцензія (на 6 комп'ютерів)	147700
Витрати на встановлення програмного забезпечення	8000
ВСЬОГО:	155700,0

*Джерело: розроблено автором

Початкові вкладення в проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» складають 155,7 тис.грн. Ця сума включає витрати на придбання необхідного програмного забезпечення та його установку.

Розрахунок поточних витрат на модернізацію інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Розрахунок поточних витрат на модернізацію інформаційної системи
ДП «Е-консалтинг»**

Елементи витрат	Сума, грн.
Проходження курсу навчання співробітників ДП «Е-консалтинг» з роботою МPOS	20000
Оновлення ліцензії на програму МPOS щорічно	3600
ВСЬОГО:	23600

*Джерело: розроблено автором

Поточні витрати на проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» складають 23,6 тис.грн.

Загальні витрати на проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» складають 179,3 тис.грн. Необхідна сума буде профінансована шляхом реінвестування прибутку, отриманого ДП «Е-консалтинг». Брати кредит для реалізації

цього проекту не є доцільним оскільки, чистий прибуток ДП «Е-консалтинг» на кінець 2015 року становив 25028 тис. грн.

Відповідальний за модернізацію інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» відділ постачання підприємства. Матрицю відповідальності щодо реалізації проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» показано на рис. 3.3.

Завдання	Виконавці			
	Відділ постачання	Адміністра-тор проекту	Фінансовий відділ	Відділ продаж
Узгодження цілей	ВВ			К
План по відділах	ВВ	В		К
Бюджет проекту	ВВ	В	К	
План проекту	П	ВВ		
Твердження плану	ВВ		К	К

Рис. 3.2. Матриця відповідальності щодо реалізації проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг»

*Джерело: розроблено автором

Ролі вказують вид участі підрозділу в роботі: ВВ - Відповідальний виконавець, В - Виконавець, П - Приймання робіт, К - Консультації.

Для наглядного відображення строків реалізації проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» використаємо графічне відображення

взаємозв'язку об'ємів робіт і часу їх виконання за допомогою Діаграми Ганта (рис. 3.4).

№ п/п	Найменування робіт	Тижні	Тривалість виконання робіт								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Розгляд проекту	1	*								
2	Вибір відповід. за реалізацію	1		*							
3	Пошук та вибір місця придбання інформаційного забезпечення	1			*						
4	Навчання персоналу	3			*	*	*				
5	Укладання договору	1						*			
6	Встановлення обладнання	1						*			
7	Налагодження роботи відділу постачання	3							*	*	*

Рис. 3.4. Графічне інтерпретація взаємозв'язку об'ємів робіт і часу їх виконання за допомогою Діаграми Ганта

*Джерело: розроблено автором

Отже, згідно діаграми Ганта, тривалість виконання робіт щодо модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» становитиме 12 тижнів.

3.3. Розрахунок прогнозних показників міжнародної економічної діяльності ДП «Е-консалтинг» з урахуванням запропонованих заходів

Аналіз сценаріїв розвитку проекту дозволяє оцінити вплив на проект можливої одночасної зміни декількох змінних через ймовірність кожного сценарію. Прогноз для спрощення представлено обмеженою кількістю сценаріїв до двох: реалістичним, песимістичний (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Розрахунок річного ефекту від запропонованих проектів (згідно прогнозу фінансового відділу ДП «Е-консалтинг»)

Показники	Проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління Торгівлею 10.2»	
	Реалістичний прогноз	Песимістичний прогноз
% від абсолютного значення чистого доходу від реалізації	0,1	0,05
Всього, тис. грн.	1171,73	585,87

*Джерело: розраховано автором

Як видно з табл. 3.5, загальногосподарським ефектом від модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» за песимістичним сценарієм фінансового відділу підприємства є збільшення прогнозного чистого доходу від реалізації продукції на 0,05%, або 585,87 тис.грн., за реалістичним сценарієм – на 0,1%, чи 1171,73 тис. грн.

Фінансові результати проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С:

Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» за різних сценаріїв реалізації наведено в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Прогноз фінансових результатів проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», тис. грн.

Показник	Проект заміни старої системи управління асортиментом продукції «ND-OFFICE» на нову систему - MPOS	
	Реалістичний прогноз	Песимістичний прогноз
1. Чистий дохід від реалізації послуг	1171,73	585,87
2. Собівартість наданих послуг	155,70	155,70
3. Валовий прибуток	1016,03	430,17
4. Операційні витрати	23,60	23,60
5. Прибуток від реалізації наданих послуг	992,43	406,57
6. Податок на прибуток підприємства (18 %), тис.грн.	178,64	73,18
7. Чистий прибуток, тис.грн.	813,79	333,38
8. Рентабельність реалізації,%	69,45	56,9

Джерело: розраховано автором

Отже, згідно табл. 3.6, чистий прибуток, що залишається в розпорядженні ДП «Е-консалтинг» становитиме:

- 813,79 тис.грн. (69,45% чистого доходу) за реалістичним сценарієм;
- 333,38 (56,9% чистого доходу) тис.грн. за песимістичним сценарієм;

Отже, на підставі аналізу результативності запропонованого проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» можна зробити висновок, що даний проект є прибутковим.

Визначимо показник граничного рівня запропонованого проекту. Показники граничного рівня характеризують міру стійкості проекту стосовно до можливих змін умов його реалізації.

Основним показник цієї групи є точка безбитковості – обсяг продукції, виторг від продажу якої компенсує витрати. За обсягів продажу нижче від цієї точки підприємство зазнає збитків, в інших випадках бізнес є безбитковим. Розрахунок точки безбитковості для проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» наведено у табл. 3.7.

Точка безбитковості проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» – 197,57 тис.грн на рік. Запас фінансової стійкості даного проекту становить 83,13%.

Таблиця 3.7

Визначення точки безбитковості для запропонованого проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», тис.грн.

Стаття	Проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2»
Чистий дохід від реалізації послуг	1171,73
Собівартість наданих послуг	155,7
Валовий прибуток	1016,03
Сума умовно-змінних витрат	135,21
Сума умовно-постійних витрат	206,06
Сума маржинального доходу	1222,09
Частка маржинального доходу у виручці	1,04
Точка безбитковості (поріг рентабельності)	197,57
Запас фінансової стійкості	83,14

Джерело: розраховано автором

Оцінка ефективності інвестицій є найвідповідальнішим етапом у процесі прийняття інвестиційних рішень. Від того наскільки об'єктивно й докладно проведена ця оцінка, залежать терміни повернення вкладеного капіталу й темпи розвитку підприємства. При проведенні розрахунку ефективності інвестицій в впровадження запропонованого проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» представляється доцільним використовувати класичну систему показників оцінки ефективності реальних інвестицій: чистий приведений дохід (NPV); період окупності інвестицій (PP); індекс рентабельності (PI); внутрішня ставка прибутковості (IRR).

Формула розрахунку чистого приведенного доходу (NPV):

$$NPV = \text{ЧГП} - \text{ІВ}, \quad (3.1)$$

де ЧГП - сума чистого грошового потоку за весь період експлуатації проекту; ІВ - сума інвестиційних витрат на реалізацію інвестиційного проекту.

Формула розрахунку індексу рентабельності (PI):

$$PI = \frac{\text{ЧГП}}{\text{ІВ}}, \quad (3.2)$$

Формула розрахунку періоду окупності інвестицій (PP):

$$PP = \frac{\text{ІВ}}{\text{ЧГП}}, \quad (3.3)$$

де ІВ - середньорічна сума чистого грошового потоку за період експлуатації проекту.

Формула розрахунку внутрішньої ставки прибутковості (IRR):

$$IRR = \sqrt[n]{\frac{ЧП}{ІВ}} - 1, (3.4)$$

Розрахунок показників ефективності проекту модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» за різним розвитком сценаріїв наведено в табл. 3.8-3.9.

Таблиця 3.8

Прогноз грошових потоків від модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг» за реалістичним сценарієм

Показники	Значення параметру по роках					
	2018 (попередні дані)	2019	2020	2021	2022	Разом
Чистий прибуток тис.грн.	813,79	814,61	815,42	816,24	817,05	4077,12
Амортизація (квартальна норма 15%)	93,42	93,42	93,42	93,42	93,42	467,10
Грошовий потік по проекту, тис.грн	907,21	908,03	908,84	909,66	910,47	4544,22
Обсяг інвестицій, тис.грн	179,30					179,30
Коефіцієнт дисконтування при ставці дисконту d = 25%	0,80	0,64	0,51	0,41	0,33	-
Дисконтовані грошові потоки	725,77	581,14	465,33	372,60	298,34	2443,18
Дисконтовані інвестиції тис.грн	143,44					
Чиста теперішня вартість проекту (NPVt)	2299,74					
Індекс прибутковості (PI)	17,03					
Термін окупності інвестицій (PBP), років	0,29					
Внутрішня норма рентабельності (IRR), %	486,02					

Джерело: розраховано автором

Відповідно можемо побачити, що за реалістичним сценарієм чистий прибуток буде повільно збільшуватись, як і грошові потоки по проекту. А дисконтовані грошові потоки будуть зменшуватись.

Таблиця 3.9

Схема грошових потоків від модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг» за песимістичним сценарієм

Параметр	Значення параметру по роках					
	2018	2019	2020	2021	2022	Разом
Чистий прибуток тис.грн.	333,38	333,55	333,72	333,88	334,05	1668,59
Амортизація (норма 15%)	93,42	93,42	93,42	93,42	93,42	467,10
Грошовий потік по проекту, тис.грн	426,80	426,97	427,14	427,30	427,47	2135,69
Обсяг інвестицій, тис.грн	179,30					179,30
Коеф. дисконтування при ставці дисконту $d = 25\%$	0,80	0,64	0,51	0,41	0,33	-
Дисконтовані грошові потоки	341,44	273,26	218,69	175,02	140,07	1148,50
Дисконтовані інвестиції тис.грн	143,44					
Чиста теперішня вартість проекту (NPVt)	1005,06					
Індекс прибутковості (PI)	8,01					
Термін окупності інвестицій (PBP), років	0,62					
Внутрішня норма рентабельності (IRR), %	217,83					

Джерело: розраховано автором

Відповідно можемо побачити, що за й за песимістичним сценарієм чистий прибуток буде повільно збільшуватись, як і грошові потоки по проекту. Амортизація відповідно не змінюватиметься, а дисконтовані грошові потоки будуть зменшуватись.

Далі можемо порівняти показники ефективності запропонованого проекту для ДП «Е-консалтинг», відобразимо порівняння у табл.3.10.

Таблиця 3.10

Показники ефективності запропонованого проекту модернізації для ДП «Е-консалтинг» в розрізі різних сценаріїв

Проект		Показники			
		NPV, тис. грн.	PI	PP, років	IRR, %
Проект заміни старої системи управління асортиментом продукції «ND-OFFICE» на нову систему - MPOS	Реалістичний сценарій	2299,74	17,3	0,29	486,2
	Песимістичний сценарій	1005,06	8,01	0,62	217,83
Проект введення управління асортиментом на підприємстві за допомогою термінального сервісу MPOS	Реалістичний сценарій	30,93	1,86	2,69	30,6
	Песимістичний сценарій	-40,13	-0,12	-42,39	-

Джерело: розраховано автором

Як видно з таблиці 3.10, індекс прибутковості за песимістичним і реалістичним сценаріями становить 8,01% і 17,3% відповідно.

Отже, модернізація інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» дозволить утримати ефективність

операційної діяльності підприємства ДП «Е-консалтинг» на рівні не нижче 17,3%.

Період окупності проекту становить 0,62 роки за песимістичним прогнозом; 0,29 років за реалістичним прогнозом;

Внутрішня норма рентабельності проекту становить 217,83% за песимістичним прогнозом; 486,2% за реалістичним прогнозом;

На підставі аналізу показників ефективності інвестиційного проекту можна зробити висновок, що проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» є ефективним та доцільним для реалізації.

Завдяки впровадженню вибраного програмного продукту підприємство розширить коло потенційних замовників консалтингових послуг, в тому числі шляхом збільшення їх експорту.

Висновки до третього розділу

Модернізація інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» з доопрацюванням конфігурації під потреби підприємства дозволить автоматизувати більшість бізнес-процесів ДП «Е-консалтинг», зняти з торгового персоналу обов'язки пов'язані з ручним введенням і аналізом інформації, а дозволити їм зосередитися на їх головній меті, обслуговуванні покупців. Також використання сучасної платформи, дозволяє забезпечити можливість розширення функціоналу програми, за рахунок розробки додаткових модулів.

Загальні витрати на проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» складають 179,3 тис.грн. Необхідна сума буде профінансована шляхом реінвестування прибутку, отриманого ДП «Е-консалтинг». Брати кредит для реалізації цього проекту не є доцільним оскільки, чистий прибуток ДП «Е-консалтинг» на кінець 2015 року становив 25028 тис. грн.

Загальногосподарським ефектом від модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» за песимістичним сценарієм фінансового відділу підприємства є збільшення прогнозного чистого доходу від реалізації продукції на 0,05%, або 585,87 тис.грн., за реалістичним сценарієм – на 0,1%, чи 1171,73 тис. грн.

На підставі аналізу показників ефективності інвестиційного проекту можна зробити висновок, що проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» є ефективним та доцільним для реалізації.

ВИСНОВКИ

Проведене поглиблення теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій в організації інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної діяльності підприємства на ринку консалтингових послуг дозволило зробити такі висновки та пропозиції:

1. Інформаційно-аналітичне забезпечення міжнародної діяльності підприємства спрямоване не на використання стандартних управлінських рішень, а на алгоритм ефективного їх розроблення в конкретних умовах діяльності підприємства. Основною метою інформаційного забезпечення консалтингового підприємства є забезпечення динамізму розвитку підприємства у глобальному економічному середовищі та зростання його конкурентної позиції на внутрішньому та міжнародному ринку консалтингових послуг.
2. Поняття процесу інформаційного забезпечення міжнародної діяльності підприємства як інструменту ефективного управління підприємства можна розглядати в таких аспектах: як основну частину будь-якого об'єкту системи управління і як систему надання інформації для управління за допомогою правильно організованої інформаційної політики. В тому числі, система інформаційного забезпечення включає в себе отримання інформації, її обробку, накопичення, зберігання, аналіз та передачу апарату управління для прийняття рішень.
3. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства розглядається як база розробки управлінських рішень, що дозволяє визначити недоліки на сучасному етапі господарської діяльності та перспективи його подальшого розвитку. Для підготовки та прийняття ефективного управлінського рішення необхідно своєчасно одержувати вичерпну інформацію про внутрішні й зовнішні умови діяльності об'єкта управління.

4. Для ефективної організації міжнародної діяльності підприємства одним з важливих елементів є взаємозв'язок аналітичної інформації з управлінням сегментами діяльності підприємства, тому що в системі управління підприємством інформація має строго цільовий характер. Інформаційно-аналітичне забезпечення використання сегментної системи в управлінні промисловим підприємством є одним з важливих елементів взаємозв'язку аналітичної інформації з управлінням сегментами діяльності підприємства. Структура управління за сегментами діяльності підприємства повинна враховувати варіативність сегменту та відповідну концепцію.
5. Для ДП «Е-консалтинг» як суб'єкта міжнародного бізнесу, після проведеного SWOT-аналізу найбільш значимими і вірогідними виявилися можливості розширення частки внутрішнього та зовнішніх ринків, розширення асортименту послуг ІТ-консалтингу, котрі може надавати підприємство.
6. Аналіз засвідчив, що на підприємстві ДП «Е-консалтинг» простежується нормальний рівень інформаційного забезпечення, але не найвищий, це обумовлено тим, що низький ступінь мають такі показники, як «ступінь використання методів аналізу і планування в процесі управління підприємством» та «критерій наявності інформаційних зв'язків з іншими підприємствами». Для того, щоб інформаційне забезпечення процесу управління ДП «Е-консалтинг» було ефективним необхідно, щоб всі критерії виконувалися на максимум. В результаті проведеного дослідження було зроблено висновок про те, що є досить велика кількість об'єктивних причин для вдосконалення інформаційного забезпечення ДП «Е-консалтинг» шляхом модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг» - впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2»,

конфігурація «Управління 10.2» є доопрацюванням конфігурації під потреби підприємства.

7. Проведений аналіз аналітичного забезпечення управління підприємством ДП «Е-консалтинг» на базі фінансово-економічного аналізу діяльності підприємства за 2015-2017 рр. дозволив виявити ряд проблем в фінансово-господарській діяльності підприємства.
8. Модернізація інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» є доопрацюванням конфігурації під потреби підприємства дозволить автоматизувати більшість бізнес-процесів ДП «Е-консалтинг», зняти з торгового персоналу обов'язки пов'язані з ручним введенням і аналізом інформації, а дозволити їм зосередитися на їх головній меті, обслуговуванні покупців. Також використання сучасної платформи, дозволяє забезпечити можливість розширення функціоналу програми, за рахунок розробки додаткових модулів.
9. Загальні витрати на проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» складають 179,3 тис.грн. Необхідна сума буде профінансована шляхом реінвестування прибутку, отриманого ДП «Е-консалтинг». Брати кредит для реалізації цього проекту не є доцільним оскільки, чистий прибуток ДП «Е-консалтинг» на кінець 2017 року становив 25028 тис. грн.
10. На підставі аналізу показників ефективності інвестиційного проекту можна зробити висновок, що проект модернізації інформаційної системи ДП «Е-консалтинг», шляхом впровадження технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2», конфігурація «Управління 10.2» є ефективним та доцільним для реалізації, що дозволить розширювати міжнародну економічну діяльність для підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародний консалтинг. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiPkqfp5uTXAhWhO5oKHVTABlcQFgg9MAI&url=http%3A%2F%2Fela.kpi.ua%2Fbitstream%2F123456789%2F16543%2F1%2FInternational%2520Consulting_Tutorial.doc&usg=AOvVaw1MqBWrtBOnPcVnjVBHQ7X
2. Еволюція розвитку консалтингу за кордоном. Стан управлінського консалтингу в країнах з розвинутою ринковою економікою. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studme.com.ua/13761025/menedzhmentevolyutsiya_razvitiya_konsaltinga_rubezhom_sostoyanie_upravlencheskogo_konsaltinga_stranah.htm
3. Відновлення ринку консалтингу почнеться вже в 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://n-auditor.com.ua/uk/novini/finansi/item/66877-відновлення-ринку-консалтингу-почнеться-вже-в-2018-році.html>
4. Сукупний дохід фірм міжнародної мережі PwC за 2017 фінансовий рік зріс до рекордних 37,7 млрд. дол. США. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pwc.com/ua/uk/press-room/2017/globalannualreview2017.html>
5. Nexia International повідомляє, що фінансові результати показали зростання доходу на 4% [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dk.ua/nexia-international-povidomliaie-shcho-finansovi-rezultatypokazalyzrostannia-dokhodu-na-4/>
6. Кленін О.В., Білопольський М.Г. Стратегічний консалтинг в системі управління розвитком підприємства: ретроспектива та перспективи / О.В. Кленін, М.Г. Білопольський // Вісник економічної науки України - 2017. - №1. – С.134-165

7. Борматенко М.В. Управління підприємством на основі розвитку комунікативних систем та послуг інформатизації: дис. ... кандидата екон. наук: 08.00.04 /Бормотенко М.В. — Рівне, 2015. — 195 с.
8. Радько А.О. Формування інформаційного маркетингового середовища діяльності підприємства: дис. кандидата екон. наук: 08.00.04 / Радько А.О. — Рівне, 2016. — 189 с.
9. Сазонець О.М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю [текст]: навч. посіб. / О.М. Сазонець. — К.: "Центр учбової літератури", 2014. — 256 с
10. Ханін І.Г. Принципи побудови економіко-організаційної моделі ІТ-підприємства / І.Г. Ханін, М.В. Поляков, Ю.О. Лецер // Мега-тренди світового розвитку та економічні перспективи України: матеріали Міжнар.конференції (30 червня 2016 р., м. Київ). — К., 2016. — С. 42—43.
11. Безкровний М.Ф. Організація інформаційно-консультаційної діяльності / М.Ф. Безкровний, М.Ф. Кропивко, Ю.І. Палеха, Т.Д. Іщенко. — Київ: «Ліра-К», 2014.-180 с
12. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття [Електронний ресурс] / Т. М. Безродна // Вісн. Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля. — 2008. — № 10 (128), ч. 2. — Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2008_10_2/bezrodna.pdf
13. Бланк И.А. Торговый мереджмент. — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: Ольга, Ника-Центр, 2004. — 784 с.
14. Бойдел Т. Как улучшить управление организацией: Пособие для руководителей. —М.: ИНФРА-М, Премьер, 1998. — 202 с.

15. Босак І.П. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект / І.П. Босак, Є.М. Палига // Регіональна економіка. – 2007. – № 4. – С. 193–195.
16. Васюренко О.В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: навч. посіб. / О.В. Васюренко, К.О. Волохата – К.: Знання, 2006. – 463 с.
17. Войчак А.В. Маркетинговий менеджмент: Підручник. – К.: КНЕУ, 1998. – 268 с.
18. Вольська В. В. Методичні підходи до обліково-аналітичного забезпечення та аудиту управлінської діяльності аграрних підприємств / В. В. Вольська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — 2012. — № 3 (24). — С. 83–88.
19. Гаврильченко О. Формування облікової політики підприємства щодо обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції / О. Гаврильченко // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – 2008. – Вип. 71. – С. 54 – 61.
20. Галузіна С. М. Аспекты повышения роли учетно–аналитической информации в системе управления организацией: монография / С.М.Галузіна. – СПб.: Знание, 2006. – 392 с.
21. Георгіаді Н.Г. Концепція інтегрованості систем управління економічним розвитком машинобудівних підприємств / Н.Г. Георгіаді // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. – Львів, 2009. – № 640. – С. 252–25
22. Георгіаді Н.Г. Моніторинг стану інтегрованих систем управління економічним розвитком машинобудівних підприємств / Н.Г. Георгіаді // Регіональна економіка. - 2009. - №1.- С. 121-128.
23. Голячук Н. В. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством / Н. В. Голячук // Економічний аналіз : зб. наук. пр. [Тернопільський нац. екон. ун-т]. — 2010. — Вип. 6. — С. 408–410.

- 24.Городянська Л. Особливості технічного забезпечення системи бухгалтерського обліку / Л. Городянська // Бухгалтерський облік і аудит. — 2009. — № 10. — С. 17–22.
25. Гудзинський О. Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / Гудзинський О. Д., Кірейцев Г. Г., Пахомова Т. М. // Облік і фінанси АПК. — 2008. — № 3. — С. 89–93.
26. Гудзинський О.Д. Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико–методологічний аспект): колективна монографія за заг.ред. Гудзинського О.Д.. – К.: ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2012. – 771 с.
27. Гудзинський О.Д., Пахомова Т.М., Менеджмент та його обліково–аналітичне забезпечення (навчальний посібник) – К.: ІПК ДСЗУ, 2003. – 51 с.
28. Гуцайлюк З. Деякі питання реформування системи бухгалтерського обліку: концепція та реалізація / З. Гуцайлюк // Бухгалтерський облік і аудит. — 2007. — № 10. — С. 11–17.
29. Денисенко М.П. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством / М. П. Денисенко, І. В. Колос // Економіка та держава. — 2006. — № 7. — С. 19 – 24.
30. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ.: учеб. пособие / Друкер Питер Ф. – М.: Изд. Дом “Вильямс”, 2000. – 272 с.
31. Економічний аналіз : навч. посібник / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк та ін.]; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – [Вид. 2-ге, перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2003. – 556 с.
32. Іванова В. В. Модель організації інформаційного забезпечення економіки, заснованої на знаннях / В. В. Іванова // Економіка і прогнозування. – 2011. – № 3. – С. 25-41.

33. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичний процес: його зміст, стадії / Т. Г. Камінська // Наук. вісн. НАУ. — 2002. — Вип. 50. — С. 313–318.
34. Касьянова Н.В. Оцінка ефективності стратегічного управління підприємством /Н.В. Касьянова // Проблеми економіки та управління. Вісник НУ 31«Львівська політехніка». — Львів:Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2008. — № 628. — С. 534-539.
35. Коваль В.В. Консолідація даних в системі корпоративного управління /Д.О. Редькін, В.В. Коваль, О.С. Павлюченко // Економічні науки: зб. наук. праць / наук. ред. З.В. Герасимчук. — Луцьк: ЛДТУ, 2006. — № 3 (10), Ч. 3. — С. 190 - 194.
36. Козак В.Г. Удосконалення системи інформаційного забезпечення економічного аналізу / В.Г. Козак // Економіка АПК. — 2005. — № 1. — С. 66 – 70.
37. Колберг К. Бизнес – анализ с помощью Project Expert / Колберг К.; [пер. с англ.]- 2-е изд. - М.: Издательский дом "Вильямс", 2008. — 448с.
38. Кузнецова О.Б. Оценка информационных рисков в обеспечении экономической безопасности предприятия / О.Б. Кузнецова // Труды ИСА РАН. — 2007. - Т. 31. - С. 77-98.
39. Кузьминский А. Н. Учетная и аналитическая информация в объединении – К. : Вища школа, 1979. — 96 с.
40. Ленд П.Э. Менеджмент – искусство управлять / Пер. с англ. М.Шершевской. —М.: ИНФРА-М, 1998. — 143 с.Масленніков Є.І. Аналітичне забезпечення використання сегментної системи в управлінні промисловим підприємством: [Електронний ресурс] / Є.І. Масленніков, Ю.М. Сафонов // Ефективна економіка: наук. журн. — 2015. — № 2. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3929>.
41. Меліхов К. В. Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення органів державної влади / К. В. Меліхов // Проблеми та перспективи

- формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. / ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, О. Г. РОМАНОВСЬКИЙ. – Харків : НТУ «ХПІ», 2010. – Вип. 27 (31) : V Кримські педагогічні читання «Педагогіка вищої школи 21-го століття та формування національної гуманітарно-технічної еліти» : в 3 ч. Ч. 3. – С. 60-64. Минцберг Г. Структура в кулаке: создание эффективной организации / Пер. С англ. Д. Раевской. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.
42. Мних Є. Критерії досконалості систем бухгалтерського обліку і аудиту в Україні / Є. Мних // Тези доповідей за результатами міжнародної науково-практичної конференції “Концепції розвитку бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту в умовах міжнародної інтеграції”. Частина 1. – Київ – КНТЕУ, 2005. – С. 102-109.
43. Обліково-аналітичне забезпечення управління: вітчизняний і міжнародний досвід: [Монографія] / за заг. ред. проф. Білопольського М.Г., Сизоненко О. А. :Макіївський економ.-гуманіт.ін-т. – Донецьк, 2014. – 352 с.
44. Окландер, М.А. Маркетингові комунікації промислових підприємств в умовах інформаційної економіки: монографія / М.А. Окландер, І.Л. Литовченко, М.І. Ботушан. - Одеса : АстроПринт, 2011. - 230 с.
45. Оптнер С.Л. Системный анализ решения деловых и промышленных проблем / Оптнер С.Л. – М.: Советское радио, 1969. – 216 с.
46. Партин Г. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій/ Г. Партин// Монографія – К.: УБС НБУ, 2008. – 219с.
47. Пархоменко О. В. Інформаційно–аналітичне забезпечення процесу прийняття рішень в системі науково–технічної інформації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.02.02 „Економіка та управління науково–технічним прогресом” / О. В. Пархоменко. – Київ, 2006. – 24 с.

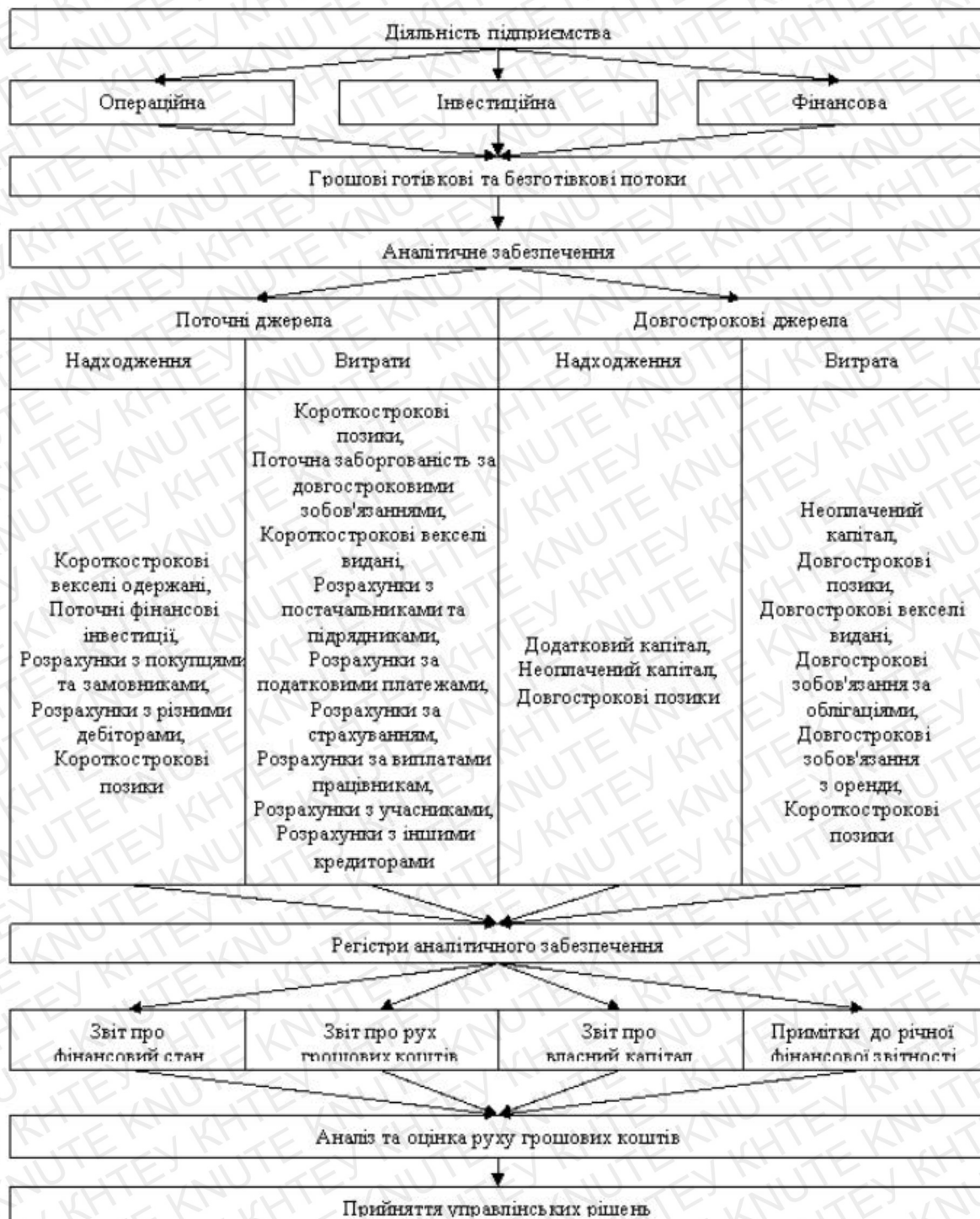
48. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність. – К.: КНЕУ, 2002. – 302 с.
49. Петленко Ю.В. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник / Петленко Ю.В. – К.: Кондор, 2007. – 298 с.
50. Петренко С.М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: Монографія / Петренко С.М. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 290 с
51. Пилипенко А.А. Формування обліково–аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: Монографія / А.В. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук., за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А.А.– Х: Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.
52. Подолянчук О. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль у системі контролю сільськогосподарського підприємства/ О. Подолянчук // Економіка АПК. – 2010. – №3. – С.54-57.
53. Пригунов П.Я. Інформаційно-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності в сфері економічної безпеки [Електронний ресурс] / П.Я Пригунов, Д.М. Квашук // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2015. – №8. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4247>.
54. Савченко О. Р. Інформаційне забезпечення системи менеджменту організації / О. Р. Савченко // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка. – 2013. – Вип. 21. – С. 86-89.
55. Теорія і практика управлінського обліку [електронний ресурс].- режим доступу: <http://www.gaap.ru>
56. Тітаренко Г. Б. Методичні підходи для побудови обліково-аналітичної системи з використанням експертних оцінок / Г. Б. Тітаренко, М. Д. Корінько // Облік і фінанси АПК. — 2010. — № 4. — С. 66–69.

57. Харченко В. В. Підходи до трактувань інформаційного забезпечення / В. В. Харченко // Науковий вісник Нац. університету біоресурсів і природокористування України. – 2011. – Вип. 168. ч.3. – С. 145-148.
58. Штангрет А. М. Обліково-аналітичне забезпечення процесу гарантування економічної безпеки підприємства / А. М. Штангрет // Наукові записки [Укр. акад. дру- карства]. — 2013. — № 2. — С. 58–63.

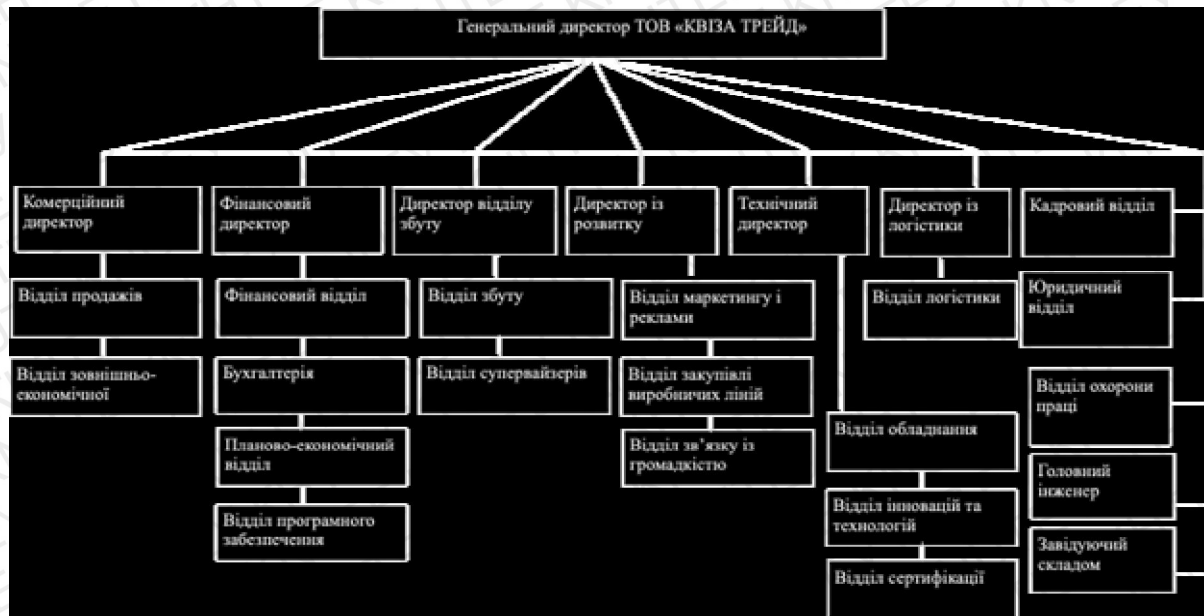
ДОДАТКИ

Додаток А

Структурно - функціональна модель аналітичного забезпечення управління грошовими потоками

Додаток Б

Додаток В

Баланс (Звіт про фінансовий стан) за 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	976	114	0
первісна вартість	1001	1911	218	0
накопичена амортизація	1002	935	104	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	403	0
Основні засоби:	1010	174745	37756	0
первісна вартість	1011	272715	60433	0
знос	1012	97970	22677	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	35	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	914		0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	176635	38308	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	97109	4304	0
Виробничі запаси	1101	63058	3908	0
Незавершене виробництво	1102	1266		0
Готова продукція	1103	10603	396	0
Товари	1104	22182		0
Поточні біологічні активи	1110	0		0
Депозити перестрахування	1115	0		0
Векселі одержані	1120	0		0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	99608	5382	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3616	1100	0
з бюджетом	1135	7694	655	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	7389	646	0
з нарахований доходів	1140	0		0
із внутрішніх розрахунків	1145	107640		0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	628	11375	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0		0
Гроші та їх еквіваленти	1165	20372	2619	0
Готівка	1166	597	2	0
Рахунки в банках	1167	19775	1555	0
Витрати майбутніх періодів	1170	1407	4196	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	14505	46	0
Усього за розділом II	1195	352579	29677	0

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0		0
Баланс	1300	529214	67985	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	4116	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0		0
Капітал у дооцінках	1405	4395		0
Додатковий капітал	1410	0	7902	0
Емісійний дохід	1411	0		0
Накопичені курсові різниці	1412	0		0
Резервний капітал	1415	2000	617	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	136583	35953	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	()	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	()	(0)
Інші резерви	1435	0		0
Усього за розділом I	1495	146775	48588	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	2994	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	102051	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	105045	0	0

III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	26614	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	2133	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	55406	885	0
за розрахунками з бюджетом	1620	6504	895	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0		0
за розрахунками зі страхування	1625	840		0
за розрахунками з оплати праці	1630	1794	36	0
за одержаними авансами	1635	0	351	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	178720	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	4457	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	16985	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	926	245	0
Усього за розділом III	1695	277394	19397	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	529214	67985	0

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1015	976	0
первісна вартість	1001	1455	1911	0
накопичена амортизація	1002	440	935	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	183670	174745	0
первісна вартість	1011	256304	272715	0
знос	1012	72634	97970	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	914	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	184685	176635	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	31101	97109	0
Виробничі запаси	1101	17238	63058	0
Незавершене виробництво	1102	1739	1266	0
Готова продукція	1103	8293	10603	0
Товари	1104	3831	22182	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4161	99608	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3757	3616	0
з бюджетом	1135	280	7694	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	142	7389	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	181435	107640	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5358	628	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	510	20372	0
Готівка	1166	119	597	0
Рахунки в банках	1167	391	19775	0
Витрати майбутніх періодів	1170	1286	1407	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	1834	14505	0
Усього за розділом II	1195	229722	352579	0

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	414407	529214	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	4395	4395	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	2000	2000	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	111555	136583	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	121747	146775	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	192	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	36279	2994	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	106595	102051	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	143066	105045	0

III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	32530	26614	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	28666	2133	0
за товари, роботи, послуги	1615	28405	55406	0
за розрахунками з бюджетом	1620	2501	6504	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	846	840	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1606	1794	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	50081	178720	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	3889	4457	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1070	926	0
Усього за розділом III	1695	149594	277394	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	414407	529214	0

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1171732	944276
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премій підписані, валова сума	2011	0	0
Премій, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(894377)	(743393)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	277355	200883
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5234	32780
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(19244)	(43865)

Витрати на збут	2150	(127193)	(65750)
Інші операційні витрати	2180	(13155)	(40586)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	122997	83462
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	54	4
Інші доходи	2240	523	110
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(52093)	(52656)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(44099)	(217)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	27382	30703
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2354	-11106
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	25028	19597
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	25028	19597

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	782951	623974
Витрати на оплату праці	2505	48713	47545
Відрахування на соціальні заходи	2510	16691	18134
Амортизація	2515	26406	22904
Інші операційні витрати	2520	120367	121666
Разом	2550	995128	834223

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 2015 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	323	1015	0
первісна вартість	1001	410	1455	0
накопичена амортизація	1002	87	440	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	175331	183670	0
первісна вартість	1011	225802	256304	0
знос	1012	50471	72634	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	85	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	175739	184685	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	33945	31101	0
Виробничі запаси	1101	18058	17238	0
Незавершене виробництво	1102	1403	1739	0
Готова продукція	1103	9482	8293	0
Товари	1104	5002	3831	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0

Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2987	4161	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4135	3757	0
з бюджетом	1135	34	280	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	142	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	107031	181435	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2158	5358	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	3655	510	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	7134	1286	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	1728	1834	0
Усього за розділом II	1195	162807	229722	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	338546	414407	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	98353	117950	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	102150	121747	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	192	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	34296	36279	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	100410	106595	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	134706	143066	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	48694	32530	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	28666	0
за товари, роботи, послуги	1615	28659	28405	0
за розрахунками з бюджетом	1620	3306	2501	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	933	846	0
за розрахунками з оплати праці	1630	2007	1606	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	7356	50081	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	2689	3889	0

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8046	1070	0
Усього за розділом III	1695	101690	149594	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	338546	414407	0

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	944276	718790
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(743393)	(549992)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	200883	168798
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	32780	1332
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(43865)	(38441)
Витрати на збут	2150	(65750)	(39268)
Інші операційні витрати	2180	(40586)	(13480)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	83462	78941
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	4	139
Інші доходи	2240	110	8
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(52656)	(33095)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(860)
Інші витрати	2270	(217)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	30703	45133
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-11106	-10938
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	19597	34195
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	19597	34195

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	623974	399680
Витрати на оплату праці	2505	47545	38027
Відрахування на соціальні заходи	2510	18134	12271
Амортизація	2515	22904	10165
Інші операційні витрати	2520	121666	78667
Разом	2550	834223	538810